

Entwurfhu Awifer.

60. *gaba=gahjums*.

Dir. 47.

Treshdeenâ, 25. Novemberî (7. Dezemberî).

1881.

Nedatorka adresa: Pārījor J. Weide, zu Rēnhausen pr. Schrunden, Kurland. — Expedīcija Vesthorn Iga grahmatu-bohde Zelgavā.

Latveeschnu drangu beedribas gada-fapulze Jelgavā S. un 9. Dezemberi sch. g. taps notureta muzejimā. Gesahkums S. Dezmb., pulksten 110s preeksch pusdeenas. Bisus zeen. beedr. Iohzeflus saluhds

A. Bielenstein,
presidents.

Rahditajš: No eekhssemehm. No ahrsemehm. Wisjaumakahs sīas. Pīrmais
föhlis dīshwē. Rahds wahrdrisch jaumeem amata-wihreem. Athildes. Gludina-
schanaas.

No efficient mechanism.

Pehterburga. Par usbrukſchanu generalim Tſcherewin am „Wald. Wehſteſis“ dohd ſchahdu ſnojumu: 13. Novemberi, ap pulkſten 2eem pehzpusdeenā, pēe walts-polizejas departementa durwihm eeradahs jauns zilweks ar rafſtu, adrefeereru uſ eefſchleſtu miñifera paſihga Tſcherewina wahrdū. Kad rafſis, kurā paſneedſejſ luhdſa, minu kahdā fwarigā leetā iſklaufiht, bij nodohts generalma-joram Tſcherewinam, kas patlaban atradahs fehdeſchanā, kur zaun-ſkatiſa administratiw-ſohditо lectas, generalis lika rafſta paſneedſejſ aizinah tpeenemſchanas-iftabā. Schē waizahts, kas minam par fwa-rigu leetu, fwefchais iſwillka iſ kabatas rewolweri un ifſchahwa uſ mi-nifera paſihgu. Schis ſchahweens, par laimi, nepadarija nekahdas ſkahdes generalim Tſcherewinam, kas nu pats rewolweri atſita atpaak un lika laundari apzeetinah. Pee iſklaufchinacſchanas ſchis iſteiza, ka efoht Grodnas gubernas muſchneeks Nikolajs Sankowſki un at-brauzis uſ Pehterburgu preefch kahdahm deenahm iſ Morschanſkas, kohpā ar maſpilſoni Melnikowu, kas tur ſtahwoht polizejas uſraudſi-ſchanā, deht nauoas ſahdibas. Peht Sankowſka iſteikumeem bij jadohmā, ka Melnikowam jaſina noſeeguma nodohms un ka generalim paſneegta wehſtule no wina faraſtit. Tamdeht nahloſchā nafti ari Melnikowſ tika apzeetinahs. — Par Sankowſki dohd „Now. Wremja“ ſchahdas ſinas: Noſeedsneeks ir rectruma gubernu behrns, Pohlu muſchneeks, agrak bagats, bet, fawu manu iſſchkehrdis, tas metahs uſ wiſadeem ſchwindeſeem, un beidſoht kahdā piſtehtā uſchema buſetti. Wifa ſchi ſchwindeleſhana wiau noweda galejā nabadsibā, ta la winam gandrihs nebij wairs eespehjams fawu dſihwibū uſtureht. Wirsch apneymahs fewi nonahwetees. Bet ſchini brihdi pēe wina ra-dahs kahds wihrs, kas ſtahweja polizejas uſraudſibā. Tas fahka minu peerunaht, kamdeht lai fewi nonahwetohs, kad zitu nonahwedams wa-roh, few eeguht „politiſka noſeedsneeka“ flau, waroht few eemantohit wahrdū, kas tiſſchoht daudſinahs wiſa paſaule. Zilweks, kam neka nau ko ſaudeht, bet kas zaun noſeedsibū til wareja wehl ko yelniht, likahs peerunatees; dabuja rewolweri un — iſdarija fawu uſdewumu. Zahdas ir rimas, kas pa piſtehtu dſirdamas par ſcho zilwekū. —

S. Peterb. Wedom. rafſta par minu: Sankowſki ir kahdus 28 gadus wezs un peeder pēe katolu tijibas. Bahlu feiju, flifta un netihrā apgehrbā, noguris zaun nekahrtigu dſihwi un lipigu ſlimibu, wiſch it gaſchi rahda vaniſkuſcha klaidona bildi. Sawā laikā wiſch ir deenejis par ſarwaſneeku, bijis par wolontaru Herzegowinā, ſchwindlers fwefchā deenestā, komisionars Kreewijas daschās malās, mi beidſoht teatera-buſetes turetajſ Morschanſka. — Projekts par Baltijas ſemneeku teefu reorganisaziju, kā „Boradoks“ ſino, efoht no teefu- un eefſchleſtu miñiferijahm un Keisara Majestetes kanzelejās 2. uodalaſ jau zaunſkatihts un tiſſchoht ſchiniſ deenās nodohts walts-

padohmei. Projekts fastahwoht: 1) iš nosazijuma par aprīkko-preefschr-
neckeem; 2) iš pagasta-teefas likuma; 3) iš preefschraksteem par minētā
nosazijuma un likuma eewefchanu. — Keisara Majestete 27. Oktoberi apstiprinajis walsts-padohmes nolehmumu, ka wehl par 6 milj.
rublu jakaļ sihka fudraba nauda, no 48. prohvies, bes tāhs, kas jau
iskalta tai paſchā daudsumā pehz Visaugstaki 28. Maijā 1880. g.
apstiprinata walsts-dohmes nolehmuma. — Finanžu-ministerijai
eefneegta ihhgħanha no waiač grahmatu-fehjejeem, lai us eeheetahm
grahmatah, kas iš ahrsemehm teek eewestas, uſliktu muitu. Finanžu-
ministeris uehmis f'ho leetu apfpreſħanā. — Finanžu-ministerija
zaur ihpaſchu komisiju iſſtrahdahts projekts preefschr kredita apgah-
daſħanas semnekeem, — ihpaſchi preefschr leelaku muisħu pirkħa-
nas, dekk iſdalsħanas starp semneku lohżekleem. Tahdas muisħas
wiſpirms tilfchoht pirkas gubernas, kas plahnač apdiſħmotas. —
Visaugstaki pawxlehts gubernas awiſes atswabinah no zensu-
ras; par wiħam atbild gubernatori. Priwat-awiſes stahw apakſch
wiħże-gubernatoru zensuras, kui nawi ihpaſchu zensoru. — Grafs
Kaluoki 17. Novemberti atwadijahs no Keisara Majestetes. —
Preefschr frohneſħanas - fwehtkeem, kā „Rusl. Wedom.“ d'sirdeju-
ſħas, ahrsemes tikuschi novieri 15 pahri fneegħbalu firgu.

Jelgawa. Pilfehtas - weetneku sapulze sawā sehdeschanā
 19. Novemberi ūch. g. noslikusi ūchahdus terminus preefch jauno pil-
 fehtas - weetneku wehleschanas; preefch 3. klasses — 10. un 11. De-
 zemberi; 2. klasses — 16. un 17. Dezemberi, un preefch 1. klasses
 — 21. un 22. Dezemberi. — **Jelgawas Luecas' a grahmatu-pahr-**
dohtawas tagadejais ihpaschneels G. Behre 16. (28.) Novemberi
 Hamburgā nomiris. — **Jelgawas pilfehtas ihpaschums,** kā tagad
 isrehkiinats, pee tagadejabs waldeš eezelschanas 1878. gadā bijis
 277 tuhfst. 835 rubtu wehrtibā, bet 1. Janvari 1881. gadā bijis
 pee-audīs jau us 536 tuhfst. 327 rubt, t. i. pilfehtas manta eefch
 ne pilneem 3 gadeem ir palikusi gandrihs oħtrrik leela, nēkā agrak bij,
 wezam pilfehtas magistratam waldoht.

No Wiskalmuischas, pee Selgawas. Schi pagasta Dreimanu mahju faimneeze 12. Nowemberi, plkst. 20s pehz pusdeenas, suhtija fawus diwi behrmus, dehlinu 3 gadus un meiteni 6 gadus wezus, ganam ajsnest valounadsi. Bet tee wairs nepahrnahkuschi. Ari gans, wehlak lohpus mahjas pahrdishdams, nesinaja neka no teem stahstiht. Mahte ar dascheem mahju eedishwotajeem un wehlak ari mahjas pahrbraukuscha is tehws, lukturi aissbedsimqis, steidsahs us ganibu tuwumā esofcho meschu; melle un aure ruidens tumschā naakti, bet nekas ne-atbild. Likai dsirdama breesmiga kohlu schrahkchana un aufsto wehju gaudofchana. Melletaji ffrein, gan jahschus, gan kahjahn, us wifahm puzechm; famekle libds pulksten 12eem naakti, — bet wijs welti. — Mahte til-ko preeksch mas deenahm no wahjibas-gultas peezechlufees, un nu no peekuchanas un schehlumeem pawifam pagurst. Tumsiba un wehja breesmiga leahkchana nekauj nedz pa desmit foehlu tahsumā ne redseht, ne dsirdeht. Lai gan ar sirds-fahyehm, bet no mek-

leschanas janostahjahs un pasuduschee Deewa glahbischana janowehle. Wezakeem, mahjä rihtu fagaidoht, katra minute leekahs nedelu gara, — kur nu wehl maseem, plahni gehrbuscheem behrnineem, 15 stundas aufstā naakti palaischoht! Peenahk rihts; wehl famelké lishds pullsten 9eem, bet arweenu welti. Nu luhds pag.-wezako, fuhtiht waitak mekletaju. Ahtri pagasta faimneekeem tohp sinohsts, lai suhta, zik mahjä spéhjneku. Kamehr fanahk, jau peewakare. Wineem peebee-drojuschees ari Leel-Swehtes pagasta laudis, no winu pagasta-wezakä fawehstti. Bet tomehr ir tagad mekleschana, lai gan wisu meschu issstaiga masteem, paleek bes sekmes. Ir peenahkusi ohtra behdigia naakti; mahtes firds waj pušchu luhst. Bet are, kas tur patumfö meschmalé kust? — tee buhs mekletaji un pahrwedihs winas behrninus! Bet bari isklifts us wiſahm puſehm, un behnu naw fà naw. — Ko nu ohtru garo naakti wezako firds zeeta, to karris war dohmatees. — Nahloſchâ deeenâ gaifmai austohrt atkal abju pagastu zilweki wiſi noteiktâ laikâ klacht. Lihdszeefchanu jisdami, bij fanahkusch, pa ſeſchi, ſeptini zilweki no mahjahn, pawifam kahdu 200, kas no meschafargeem un no preefchneekeem eedaliti, zilweks pee zilweka, no jauna nehmahs to mescha gabalu pahrmelleht. Isheet atkal weenu mastu, ohtru, — bet fà naw, tâ naw. Te erauga jabjeju auleem tuwojamees. Behrni dabutti un ir dſihwi, aif mescha, Leel-Swehtes Baloschu mahjâs! Wifeeem preeks arſpihd waigds un preeka asaras mirds azis. — Itahsmüſchhas ſenturis, pa mescha zeli eedams, ne tahtu aif Baloschu mahjahn ifdsirdis masu behrnu balfis un ne tahtu no zela eraudſijis ari winus paſchus, kas taifſijschees behgt, bet nespéhjusch. Tohs peelabinajis, wiſch aifnesis us minetahm mahjahn, kur mihiſlagå faimneeze winus laipni uſnehmuſi un apkoþyufi. Behrni, iſgulejuschees, mahtei abrauzoht iſteiza, ka lohpus ne-atraſdami tur, kur no rihta biujſchi, eſoht mellejuschi aif kruhmeem to plazi, kur lohpus allasch gana, bet noſlihduschi meschâ; pa tam uſnahkusi tumſa, un newaredami redſeht pa-eet, aptupuschees pee kruhma. Gan dſirdejuschi aurejam, bet bijsi hail; dohmajuschi, ka ſaldati munſtire. Rikta atkal gahjuschi to plazi mekleht, kur lohpus gana; eraudſijuschi kahdas mahjas, bet eelfchâ nedrikſtejuschi eet. Ohtru naakti pahrgulejuschi pee kadiku kruhma. Rahjas ditti ſahpejusches un bi-jusches ſapampusches. Tamdehſ nespéhjusch wairs iſbehgt tam wiham, kas fehofs uſgahjis Baloschu mahju turwumâ. — Wezakeem gam deretu ſawus behrnus labak uſraudſicht, ka tee nenokliſt. Zik lehti tâ war notilt nelaine, un zik reiſas zaur ſawu weenaldſibu wini padara ſew un ziteem!

Bramberge. Sihmejotees us Brambergu pagasta, mehs lasam „Balt. Wehst.“ schahdu rakstu, ko ari „B. W.“ nofauz par netizamu: „Man gadijahs 9. Novemberi sch. g. buht kahdā walsts-namā, kur, kā awise biju lasījs, skohlas-nama buhwī isdewa masaksohlīschānā. Tai paschā deenā ari bij skrihweru peeteiksfchanahs preeskch ta pascho pagasta. Pee winu isslaufschinaschānas, man par brihnumu, ari sah-lahs masaksohlīschāna starp teem atnahkischeem kandidateem, un tas gahja tik tahl, ka beidsoht weens skrihweru amata kandidats fohlijas weenu rubli f. n. wehl klahrt mafkāt par gadu, ja tik winu peenemtu par skrihweri. Ar to tahs deenas darijums heidsahs, jo pagasta-vezakais gribēja eepreeskch peeprafsht pee usraugu-teefas, waj ari drībki tahdu pagasta-skrihweri peeneint, kas ne tikai bes lohnēs grib kālpoht, bet wehl klahrt mafkā, kamehr senak skrihweris dabuja 400 rubl. lohnēs. Kas schē išnahks, to wehlak redsesim. — Tas atgadijums bij gaisfchājā, leelajā Brambergu pagastā, Dohbeles aprīnki, Kursemē, apgaismotā 19. gadu-simtena beigās. Ja schē buhtu skrihwerim sema jeb zītas cenahkschānas, tad nebrihnetohs, bet, ahrpus naudas lohnēs, tam no pagasta zītu cenahkschānu naw. Tam ja-apkalpo pagasts no 3 muischahm un wairak nekā 70 mahjahm. Wezais Dawis.“

Kaut gan efam pahrlleeginati, ka „Bezajam Dawim“ schalectâ buhs drusku wihlees, tad wina rakstu tomehr pafneedsam ihpasch. Brambergeescheem, lai dsird, ka par wineem no sinamahs pufes tohpfpreets, un lai pretojahs, ja tura par waijadfigu, tahdahm sinahm pretotees.

No Walles. Preesch kahdeem 6 gadeem bij Walleescheem dseedataju-kohtis, apalsch ehrgelneeka Lilau kga wadishanas, kas pastahweja kahdus 5 gadi, bet nu bij apklijis. Bet nu ir fastahdihte no jaunekleem un jauneklehm jaukts kohtis, apalsch D. 2. skohlaes skohlotaja M. Grünberga kga wadishanas, un eet discheni us preefchu, gan pee deewakalposchanas basnizā, gan ari laizigas dseefmas dseedadams. Dseedataji bij seho wafer Kalmamuischhas filinā un dseedaja kohti jauki. Ari muhsu bijuschais, no mums mihletais mahzitajes Neandera kgs, tagadejais Salgales mahzitajs, nehma dalibu. Kā

leels dseesmu mihlotajs, mahzitajs pateizahs dseedatajeem un paaskubi-naja, lai dsenahs tschakli us dseedafchanu. Kā dsird, dseedataji oht-rōs Seemas-swehtkōs gribohst iſrihkohlt laizigu konzerti. Ari Valles pirmajā skholā eſoht fastahdijees dseedataju-kohris, apakſch skohlotaja J. Grünberga ſga wadiſchanas, un nehmis dalibū pēe mahzitaja pavadiſchanas 7. Oktoberi.

Tukumā schinis deenās, kā weetigais „Anzeigers” sino, notizis schahds blehscha darbs: Kahda arendatora kalps ī Tukuma ap-gabala kahdu wakaru dſelszela-stanzijā gaida sawu fungu pahrbrauzam ī Rihgas. Brauzeens pee brauz, un ſwefch wihrs ahtri peesteidsahs pee kalpa, to iſklaufchinadams, no kurenēs eſoht un us īo gaidoht. Kal-pam wiſu iſſklaudrojusčham, ſwefchais nu teiz, kā wiia fungis to luh-dſis, uſmekleht wiia kalpu, un lai tas tad nahtku palihgā, lihds ranteem nonest eepirktahs leetas. Šwefchais pa to starpu uſſklatiſchoht ſirgu. Kalps paklauſija; gahja uſmekleht sawu fungu, bet — wel-tigi; — pehdigi dabuja ſinah, kā wiia fungis wehl palizis Rihgā. Bet ſirgs pa to starpu ar wiſu ſwefchō bij — probjam.

No Leel-Ēs̄eres Pampaleem. Sinojumu Latv. Ab 44. numurā lažījis, turu par fawu peenahkumu, pasnoht, ka tagad ne wiš, kā „Sinočaja” kgs raksta, Wihtina kgs Pampalu draudses skohlā par skohlotaja palihgu strahdā, bet M. Semberga kgs. — Wihtina kgs jau išgahjuſchā gadā preeksch Seemas-swehīkeem ūnibas dehl no skohlotaja amata atkahpahs. — M. Semberga kgs, pačhu draudses jau-nellis, kas Jelgavas real-skohlu teizami zauri taižījis un tāhdā wihsē kreetnas ūnibas eeguvis, tika 21. Augustā Wihtina kga weetā par skohlotaja palihgu eewehlehts. Joh. Kaspar.

Joh. Kaspar.

No Behrkones. Sagli bij nodohmajuschi fwehtdeenas naakti us 9. Novemberi no scheijenes pagasta-lahdes naudu issagt. Bet skrihwera palihgs, blakam teefas-istabai guledams, isdsirda brikschke-schanu ahrpuse pee muhx. Drihs nomanijis, ka wairs ne-efoht labi, atfauzis teefas-fulaini pee fewim. Behz ne-ilga laika abi eeranga naudas-kambari zaur atflehgashaurumu uguni spihdam. Tuhsit gah-juschi pee skrihwera, tam to pastnoht. Skrihwera lgs panehmis flinti un schahvis us saglu puñi. Ari drihs atsteidsees Frey lgs ar flinti un saweem laudihm, palihdscht saglus fakert jeb aisdsiht. Sagli bij nomanijuschi, ka nu wairs ne-eefchoht labi, un laiduschi fekas walam. Tuhsit skrihwera lgs bij lizis atfaukt teefas-wihrus un pagasta-wezako. Gan eefahkumā wiñi bijuschi kohti pahrbihjuschees, jo lahde atradahs nupat famalkata arente. Bet drihs pahrlezzinajuschees, ka sagleem nebij laimejees neka nosagt, lai gan bij naudas-lahdi fa-urbuschi, bet laika truhkuma deht ne-eespehjuschi sawu nodohmu pilnigi isdariht.

Tadaiku (Durbes draudse, Grohbinais iuwumā) pagasta-kāse īwehtdeen, 18. Septemperi, issauipita. Ihsī preelsch tam pagasts bij samakfaijs sawas nodohšchanas, tā ka kāse labi bijusi pildita. Munā no 17 tuhkf. rublu. Diwi kreditbiletes wehl atrastas uī grihdas. Tas wihrs, ko tura par wajinigo, pasudis.

If Grohbinaas „B. W.“ raksta: No daschahm puſehm bij peh-dejā laikā usrahdihts, ka muhſu pilſehtinā dſehreenu-vaſrodoſtawu ſkaitſ gadu no gada wairojahs un ir eemeflis, ka ſchuhyiba par daudſ iſplatahs. Ari pilſehtas-walde to eeredjeja un zehla 29. Oktoberti pilſehtas-weetneeku ſapulzei preefchā, ka buhtu waijadsigſ ſchenku ſkaitu pamafinaht. Bet muhſu pilſehtas-weetneeki dohmaja zitadi, un ar leelu balsu wairakumu nospreeda, ka wiſeem ſchenkeem ari turpmak buhs paſtahweht. War lehti dohmatees, ka ſchis ſpreedums pee daudſeem atrada leelu labpatiſchanu.

Ii Bahtes. 3. Novemberi Bahtes dsimtskungs, barons Konstantins v. Osten-Sacken, noswineja sawas kahsas ar Emīliju Raull, Rīgas tirgotaja Raull'a meitu. Dhrā deenā, wakārā, jaunais pāris atbrauza pa dīselszelu uz Bahti. Muīshas laudis un Bahtes faimaeeli fagaidijs lohti jauki jauno pahri un bij pastellejuſchi iſ Leepajas kara-mūſku. Bij uzselti 4 gohda-wahrti un wiſs zelsch no bahnuscha līds Bahtes muīšai apgaismohts ar kohschahm lampahm. Ari Bah-ies muīša bij jauki apgaismota. Gohda-wahrtus pee Bahtes rohbeschahm pusčkoja jauks transparents, kurā bij laſamī ſhee wahrdi: „Sweiki dsimtenē!“ Turpat bij ari ſapulzejuſchees wiſi 56 Bahtes faimneeki un meschafargi — jahſchus. Pagasta-wezakais tureja apſwei-zinaschanas-runu un wiſi ūlahtbuhdamee uſſauza ūlā trihſkahrtigu „urā“. Gohda-wahrtos muīšo-plazi bij laſams: „Deewš lai Juhs pahargā!“ un pee muīshas durwihm: „Deewš lai swehti Juhs ee-eefchanu!“ Laudis fagaidijs funaus ar fahl' un maiſi un tſchetr-

balfigu wihrumohri, waditu no Bahes skohlotaja B. kga. Dseesma bij ihpaschi preefch schi mehrla rihmeta. „R. 3. f. St. u. L.“

If Leepajas „B. W.“ raksta: Kahdam schijenes komijam, kas stahweja K. kga deenestā, bij usnahzis garfch laiks, un to pakawedams, winsch sahka fawa maišes-deweja parakstū taisiht pakat. Winsch israfstija us funga wabedu welfeli par 800 rubleem, un tam laimigi isdewahs 3. un W. kgu bankas-namā masumiku no 800 rubleem iswilnaht, ar kuru summu winsch — dewahs lapās. Bahri deenas atpakal laundari apzeetinaja Karalaufschōs. Meissleris tur it sati usdīshwoja, un tad nahza polizejas nagōs, tad pee wina wehl atrada 992 rubli. Tamdekt dohmā, ka winsch buhs ari zitās weetās eekih-lajis K. kga pakaltaisitohs welfelus. — Pee mums eet ari zitadi deewsgan raibi. Ne sen sahka naktis laikā kahds spihkeris degt, bet isdewahs ugini pirmā azumirkli apfahpeht, pirms tas wehl nebij wairak isplatitees. Un ko atrada spihkeri? Maisus, ragoschas, fanestus malkas-streikus; — wiss bij stipri ar petroleju nolaistihts. — Us muhsu jaunā olstas tilta notika kahdas naktis atpakal usbruzeens. Kahds tehwinsch usklupa kahdam wihram un seewai un tohs aplau-pija. Deemschehl go owoadajam ne-isdewahs fakert laundari. Deewsgan bailegi atgadijumi muhsu zitadi klausāja Leepajā. — *Kā lasams Leepajas „Tagesanzeig. f. L. u. U.“*, tad Leepajneeki wehl preefch jauna gada peedishwohs, ka wim pilfehtu apgaismohs ar gahsi. Silitā rudena dekt esohi bijis eespehjams — ar truhbu līfchhanu ahtraki tilt us preefchhu nekā sahku māzerejuschi, un Leelajā eelā eelas-lukturus jau sahkoht eemuhrecht.

Widseme. Generaladjutants grafs Pehteris Schuwalows 17. Novemberra wakarā atbrauzis Skrihweru stanžiā, no kurenes tad ohtrā rihtā dewees us medischana fawās Kursemes muischās Daudse-wāfē un Salwē. *If Pehterburgas winam lihds atbraukuchi:* Wahzijas kara - pilnwaris, generalis v. Werder, Pehterburgas muischneeku preefchneeks grafs Bobrinēkis, senators, geheimrahts Polowzewi, juhrs-ministerijas eerehdnis Dieg un Anglu awises „Standard“ smotajs Baddley. — *Widseme schahdās muischās* ir atkal semnekeem winu zeemati tikuschi pahrohti: 1) Jaun-Peebalgā grafs S. Scheremetjews pahrdewis 250 zeematu, kohpā 4184 dahld. leelumā, par 511 tuhkf. 110 rubl., t. i. dahlderi zaun-mehrā par 122^{1/4} rubl. 2) Krimuldas Jaunā muischā barons H. Nolckens pahrdewis 10 zeematu, kohpā 188^{3/4} dahld. leelumā, par 36 tuhkf. 880 rubl., t. i. dahlderi par 195^{1/2} rubl. 3) Pawafaras muischā (Slokas dr.) O. v. Anreps pahrdewis 10 zeematu, kohpā 45 dahld. leelumā, par 18 tuhkf. 50 rubl., t. i. dahlderi par 401 rubl.

Werowas aprīki Wastje muischas rija esohi schi mehnescha sahku māzerejuschi. Skahde teekoht us 13 tuhkf. rubl. rehkinata un dohmahts, ka uguns tikusi tihscham peelikta.

Wilandes aprīki, Pillistferas draudse, diwi sahdschās stipri plohsotees melnabs baks.

No Raunas Jauneneescheem. 28. Oktoberi, pulks. 110s wakarā, iszehlahs uguns Kalna-Brikula gruntneeku Gailischa jaunā, tik-to buhweht pabeigtā kuhti. Lihds ar sirgu-stalli un diweem baribas preelekumeem ihfā brihdi nodega glihti buhwetā ehka ar tanī atrohdo-fchōs baribas krahjumu. Peesteigusches laudis tik-to spēhja lohpī-nus no uguns-leefmahm isglahbt. No kam uguns zehluisees, palei-fchim brihscham noslehpums; ja tik nebuhs kauna atreebeja negantibas darbs. Behdigs un noskumis ihpaschneeks skatahs us fawahm gruh-tahm puhlem, kuras tagad uguns pahrehtuvi yelndi.

Mehs, Raunas Jauneneeschi, wiss efam pirkuschi fawas mahjas par mehrenu zenu. Mehs fawam dīmītskungam par gohdu waram leezināt, ka winsch ar mums daschā finā pazeeschahs ka tehwis ar behrneem.

Wisu to eewehrojoht, gan buhtu jadohmā, ka mehs zitā finā par faweeem nahburgu pagasteem buhtu laimigaki; tomehr tas ir gluschi ohtradi. Tagad, kur wiesaur pa Widsemi ziti, un to starpā wehl dauds masaki pagasti, ir isgahdajuschi no augstas waldibas few fawstarpigas apdrohchinaschanas beedribas, mehs to newaram. Daschi fainneeki gan zehla preefchā tahs dohmas pagasta-waldibai un luhds, gahdaht par uguns-apdrohchinaschanas beedribas dibinashanu, tad tee dabuja par atbildi, ka pehz preezdefmit gadeem to warehs dariht. Schahdu atbildi mehs usstatijahm par rupju sohbofchanu, un tamdekt ari wairak nerunajahm. War buht, ka schai atbildei ir taifniba, kad daschā finā eewehro muhsu pagasta buhfschanas. Stipri ween muhsu pagasta nabagi wairojahs. Ja ta wehl us preefchhu eet, tad us trim stiprajeem buhs weens nabags. Jau tagad muhsu pagasta

nodohschanas tāhdā mehrā augusčas, kā neweenā no muhsu nahburgu pagasteem.

Pee tam mums wehl naw fawas pagasta-mahjas, un tad nu wehl tāhdas katrā finā waijag un ta buhs jazet, tad reisi nodohschanas stipri pajelhees.

Tomehr mums ir zeriba, ka muhsu pagasta reis nahks pee atsīfchanas, ka waijaga laika straumei lihspeldēt. Mums ir zeriba, ka nebuhs preezdefmit gadi janodsīhwo, tamehr Raunas Jauneneescheem buhs fawstarpiga uguns-apdrohchinaschanas beedriba un fawas pagasta-nams, kura warešim fawas pagasta wehlešchanas un zitas sapulzes deenā un pee faules gaismas nodariht, bet ne tā, kā tagad, pa tumschahm načihm, ar eereibuschahm, no schnaba un hairischa eesliditahm galwahm. Mehs gan dauds ko zeram un dauds ko wehlejamees, — ari to, lai muhsu pagasta-skohla valiktu tihribas un išglīhtibas finā preefchīhīmigaka, lai pee skohlas apalsch kafes lohgeem zuhku laidara weetā rastohs kahds puķu kruhminch, un līnu tihrischana notiktu rījā, ne kafes ruhmēs. Mehs gan daschu reis leelamees, ka efam jau augstu stahwokli fasne-guschi un selta laikos dīhwojam, bet ziti, kas muhsu leelibas tuk-čhunu pasihst, par mums fineijahs.

Mehs gan no sīrds wehlamees, lai pee mums mohstohs atsīfchana, kura nelepojahs ar augstu stahwokli un selta laikeem, bet zenstohs fasneegt to stahwokli, kurek muhsu gruntneeku wahrdam nebuhtu par kaunm.

„B.“

No Madlinas draudses J. Steebris eesuhtijis jaunajat awisei „Selbsti Westnik“ (Lauzeneeku Wehstnesis) schahdu raksta: Waldiba tagad ruhpejahs par to, lai laudis tik dauds neschuhpotu. Buhtu lohti labi, ka ari muhsu seme, kas ari stipri zeesch zaur fcho taumumu, nepalisku ne-eewehrota pee gaidamo waldibas nosazijumu eeweshanas. Ka schuhposchana pee mums pahral isplatiujees, war redseht no tam, ka pat pee maseem zeleem atrohdahs frohgi, ne wairak kā trihs werstes weens no ohtra; un ne tikai pee zeleem, bet ari wifur, kur laudis fanahk, kā p. peem, pee fabrikahm, dīrnawahm, pagasta-waldehm, bet wiswairak pēebasnizahm. Tāpee muhsu Madlinas draudses ir tīchetri leelt frohgi, no kureem weens maksa 1000 rubl. arentes. Un pee mums naw reti, ka pat wairak frohgu pee basnizas atrohdahs. Tā tad frohgi pee mums labi plaukst, tamehr starp laudihm ažihm redsoht wairojahs nabadsiba, frohna- un pagasta parahdi, laupischanas, kau-schanas, strgu-sahdsibas; un pee ta wainiga pa leelakai dolai tikai schuhposchana. Svehtku-deenās plīhteschana frohgōs wellkahs lihds dīskai naktij, ar musku un dentscheem, un tad strgu-sagleem wis-isde-wigakais brihdis, pee frohga pēfectus strgus nosagt, — kas ari ar leelu sekmi teek darihts. Ne reti noteek, ka pilnigi eerebis semne-jinsch brauz nakti no frohga us mahjahn; strgu-saglis nahk preti, ismet pēedsehruscho is rateem un pats aibrauz prohjam, waj ari, issjuh-dīs strgu, atstahj semneeku guloschū ratōs us zeta. — Wehz manahm dohmahm, tā Steebris raksta tahtak, naw labaka lihdselta, isniži-naht schuhposchana, kā: pamastnaht frohgu skaitu, dīshreenu pahrdohschana nodoht pāscheem pagasteem, dīshreenu iskrohgefchana us weetas aiseegt, un naktis frohgus flehgt pawisam.

Baltijas gubernās, kā is pareistīzibneeku „Jaunā Kalendera us 1882. gadu“ redsams, esohi pawisam 191 tuhkf. 455 pareistīzigi, no kureem us Latweeschi dālu nahk 81 tuhkf. 524 un us Zgaunu dālu 109 tuhkf. 931 dwehsele. Kursemē pareistīzigi ir gandrīhs tikai pilfehtās ween; Widsemē, no 1844. gada sahkoht, labs skaitlis ari us laukeem. Us laukeem wišleelakā pareistīzibas draudse ir Laudonā (3593) un wišmasakā — Peebalgā (158).

Wilnas generalgubernators, grafs Todlebens, 15. Novemberti atkal pahrbrauzis Wilnā.

Maskawas pilfehtas eedishwotajus skaitihs 24. Janvari. Waldiba maksa 12 tuhkf. un pilfehta 30 tuhkf. 500 rublu. — Distrītis un fcharlaks stipri tagad plohsotees Maskawas behnu pulka.

Moschaiflas aprīki (Mask. pub.) schini rūdeni tīrumōs pama-niti tāhryi, kas rūdsu fehju leeliski ispohstoht. No wineem padarīta skahde fneedsotees jau lihds 20 tuhkf. rublu. — Ari leel-lohpu fehrga negriboht miteters.

Rischnij-Nowgorodās gada-tīrgus wehl nekād ne-esohi bijis tik bagati apmeklehts, kā schini gadā. Preīshu bijis atwestis par 246 milj. 180 tuhkf. 238 rubl., no kura hīm tījis pahrohts par 242 milj. 995 tuhkf. 100 rubl. Pehrī bijis preīshu atwestis tikai par 170^{1/4} milj. rublu.

Odesa. Tūrenes „Listoks“ iſfludina telegramu, kā Kreewijas fuhtnis is Konstantinopeles laidis firšam Dondukow-Koršakovam, un

kurā sino, ka koleeris Mekā pastahwigi eet wairumā. 5. Novemberi faslimuschi Oscheda 270 svehtzelneeki.

Kreewijā pehdejōs tshetrons gaddōs, kā aprehkinahs, zaur lohpushehgahm krituschi 1 milj. 10 tuhst. 962 leel-lohpi.

No ahrsehm.

Wahzija. Pret Keisaru Wilhelmu, kā Anglu awise „Standard“ sino, kahds ahrsts, daftaris Schlitors, efoht bijis nodohmajis usbruzenu. Bet tākā winsch par fawu nodohmu cepreeksch runajis, to efoht apzeetinajuschi. Pee wina atraduschi peelahdetu rewolweri ar 6 shahweeneem.

Austrija. Jaun-eezeltais ahleectu ministeris, grahs Kalnoki, kas nobrauzis us Pehterburgu, atwadites no Kreewijas Keisara, efoht dabujis usdewumu, farunatees Pehterburgā par Kreewijas un Austrijas Keisaru fanahfschanu. — Nemeeri Kataro apgabalā, Deenwidus-Dalmajisā, kas tur preeksch kahda laika iszehlahs, negrib aprikt. Lihds schim Austreeschu waldibai nemeera apgabalā bijuschastik diwi kahjneku regimenter. Bet tagad waldiba pawchlejusi wifa-treschajai kahjneku brigadei, kas stahweja Wihne, dohtees turp us nemeera weetu. — Nemeeru apspeeschana tamdehl nahkahs gruhti, ka turennes apgabals kohti kahnains, tā ka dumpineeki, kas labi pasihst wijsas tekas un alas, weegli war flehpteis no saldateem, jeb peepeschi kur usbrukt fawem pretineekem.

Franzija. Par Aldschiras gubernatoru eezelts senakais Lonas gubernators Tirmans. Bet winam wairs nebuhs tahda wara, kahda bij agrafeem Aldschiras generalgubernatoreem jeb gubernatoreem, un kahda ari wehl bij prezidenta Grewi brahlim, Albertam Grewi. Tiranamam peederchs tik ihstahs waldishanas leetas; turpretim pawhle pahr kara-spehkeem un kara weshanu pret Aldschiras dumpineekem — pilnigi astahta generalim Sosje. — Prinzis Lui Mirā (Murat), weens no Napoleona familijas radineekem, ne sen dueli tizis gruhti ewainohs. Wina pretineeks fauzahs Dewo.

Anglija. Iherija nemeeri pehdejā laikā atkal fahlfchi augt. Atkal notikuschi flepklawibas usbruzeeni pret nohmneekem, kas aismaksajuschi dīmīskungam nohmu, kaut gan seies-sihgas pehdejais issludingums peekohdinajis, ka nohmu newaisagoht mafsaht. Ministerija tagad apspeeschohrt jaunus fohtus, ar kureem waretu schobs nemeerus labaki apspeest, nekā lihds schim bijis eespehjams. — Ne, geru pui-fens is Afrikas atwests us Londoni, kahdu lihds schim wehl nebij redsejuschi. Wina gihmis gan ir melns, kā pee ziteem Nehgereeem, bet wifa zita meesa ir raiba, prohti melna ar balteem spekem. Leeli fahušu pulki eet schi dabas chrmu apluhkoht, kas pilnigi spirkts un wesels.

Rumenija. Tautas-weetneku fapulze atklahta ar trohna-runu, kurā atrohdahs weens teikums, kas Austreeschu waldibai stipri nepatik. Prohti trohna-runa fazichts, ka Rumenija ne-atkaushoht neweinai sweschai walstij pahrwaldibu par Donawas apakshejo datu (kas tek gar un zaur Rumeniju). Kā sinams, Austrija karsti kahro pehz tahdas pahrwaldibas, un tamdehl trohna-runas ftaidree wahrdi schai sinā drusku atdīsinahs Austrijas karstumu. Rumenija sin, ka Austrijai winas draudsiba wajadisiga, un tamdehl ta tik drohfschi isturahs.

Serbija. Atzeltais Belgrades metropolis Michails atstahjis fawu amata-pili un pahrgahjis dīshwoht sawā privat-namā. Tas leezina, ka wina atzelschana no amata paleek spekā. — Kreewu waldiba, ka awises agrak snoja, bij metropolitu Michailu usaizinajusi, nahkt us Kreewiju, kur tam fohtija augstu basnizas-amatu. Waj tas schai aizinachanai paklaufis, wehl nefinams.

Bulgarija. Donawas zeetofschau jautajumā, kas pehdejā laikā beesshi tizis peeminichts, Bulgari waldiba nospreedu spert foht, kas lai parahditu winas labo gribu, ispildiht Berlines sihguma nosfazijumu par mineto zeetofschau noplehfschanu. Prohti wina gribohit usnemt Bulgarijas nahlofschā gada budschetā kahdu isdohschanas summu preeksch noplehfschanas darba eesahfschanas; jo tahds darbs, ka faprohtams, mafsa naudu. Kad wajadisiga nauda nahlofschā gadā buhs eenahksi, tad Bulgari waldiba warbuht pehz nahlofschā gada warehs eesahkt noplehfschanas darbus. Tadehl Austrijai, kurai schi zeetofschau wiswairak durahs ažis, gan wehl buhs janogaida pahris gadu, eekams zeetofschau noplehfschanas darbs buhs drusku gahjis us preefschu.

Turzija. Kahds Tsherkese kapteinis, wahrdā Ali, ar 9 Turku saldateem celausees Bulgarijas rohbeschās un tur Lomkas fahdschā (deenwidōs no Kistendilas) apkahwis wefelu Bulgari familiju, kas pastahwejusi is 10 personahm. Wainigee efoht no Turku polizejas fakemti zeeti.

Nogrimuschi fugi. Septembera mehnējī schahdi fugi gahju-schi bohjā, un prohti damsfugi: 25 Amerikaneeschu, 1 Austreeschu 37 Anglu, 5 Dahnu, 4 Holandeeschu, 11 Frantschu, 5 Wahzu, 1 Greeku, 5 Italeeschu, 1 Nikaragueeschu, 10 Norwegeeschu, 4 Kreewu, 3 Spahneeschu, 4 Sweedru; pawifam 116 damsfugi. Schini flaitli eesflaititi 4 damsfugi, kas nosuduschi. No sehetu(buru) fugeem runojoh — peeminami schahdi flaitli: 1 Amerikaneeschu, 7 Anglu, 1 Holandeeschu, 1 Frantschu, 1 Sweedru; pawifam 11 buru-fugi.

Visjaunakahs finas.

„Wald. Wehstnesis“ issludina, ka wifam prozechem par walst-nosedibahm, jeb tahdahm, kas vrakhtus fahairina, janoteek aīf flehgtahm durvihm. — „Now. Wrenja“ dīrdejusi, ka Trigona prozece buhshohi Janwara fahfumā. — Obuchowa tehrauda-lectawa, Pehterburgā, ir išgatawojusi diwi milsu leelakais fmeroh 5000 pudu. Winsch efoht nodohmajis preelsch Masslawas issstahdes; bet dselszela beedriba ne-usnamotees to west us turen, bishdamees, ka tilti ne-eeluhstu. — Widsemes gubernas-pahrwalde zaur gub. awisehm us-aizina wias muishu-waldes, jauno walst desetinu nodohschamu eemah-fahrt ritterschaftes lahdē tai lailā starp 16. un 28. Novemberi; par wehlu eemalsschamu tikschoht peerehkinata par mehnējī 1 proz. nowilsinaschanas-naudas. Desetinu nodohschana ja-eemakā reisa preelsch muishas un semneeku semes. — Limerikas aprīlī Iherija nohmneeki leelā flaitā leeguschees mafsaht nohmu. Efoht gaidama 300 nohmneeki isdīshschana no fawahm nohmas-wetahm. — Gambeta pefuhitijis generalim Schansi, Franzijas fuhtnūm Pehterburgā, atsaulschanas-rakstu. Schansi dabuhs swarigu komandu armijā. — „Agenzia Stefani“ ūno is Konstantinopelis, ka beigu-akte par rohbeschū ilihgschanu starp Greeku un Turziju parafstta. — No waldibas puses teek nosegtis, ka Esferumas apkahrtne radees mehris.

Virmais fohtis dīshwē.

Sawā istabinā nonahis, Edmunds eeraudsija wehstuli us galda-Brihindamees winsch apluhkoja wehstuli, kas bij tā rakstīta:

Mans mihi kās draugs!

Schinis deenās man kahds augstī kungs kahdu usdewumu us-tizejis, pee kura isdarishanas man wajag fapratiķa valīga. Tamdehl greechohs pee Jums. Es Juhs pasīstītu kā weiklu un ustizamu zilweku, un esmu pahrlezzinahs, ka Juhs manas pagehreschanas schini leetā pilnigi spehfeet isdariht. Wehl to peemītu, ka par Juhs puhlinu Jums bagatigi tiks atlīdzīnātis.

Tamdehl efat tik labi, fawu pefazīschana wismihi kā paschi dīhs isdariht, kur tad Jums tuvakas finas par paschu leetu is-fazīschu.

Laipni fweizinadams

Juhu

Leons Barbis.

Gesahkumā Edmunds nefinaja, ko lai no schihs wehstules dohmu. Ko gan Barbis no manim grib? Wehstule winsch it neka par paschu leetu nam minejis. Kamdehl winsch to flehpj? Laikam leeta bīhstahs nahkt gaismā! — Edmunds apnehmahs, ar schi zilweku ne par ko ne-eelāstes. Krehslai metotees, Edmunds winam zaur wehstuli ihfi atbildeja, ka newaroht newakas deht wina wehleschanohs peepildiht.

Ar to nu schim brihscham farakstischanahs ar Barbi bij beigta. Tomehr schi wehlaik winam wehl nezeretus auglis atnesihs.

Deena, kurā weesibas Parkuras pili tapa turetas, bij atnahku. Bīhs gangōs pils mescha-dahrsā weest preezigi zeereja. Ne tātahdā pawiljonā musikanti spehleja. Krehslai metotees atspīhdeja wiss dāhrss fkaistās uguris, kas skunstīgi biji salikas. Pa tam musikanti pils leelā sahlē bij eewahlschees un tur spehleja, aizinadami weefus us danzofschau. Schee tad ari nekawejahs, dīhs it lustīgi danzoht, tā kā jaunkā pawasaras naktis teem it dīhs aishgahja.

Wisleelākā pateiziba, ka weesi tik jaunkā wareja preezatees, nahzahs grahs mahfai Marijai, kas smalki finaja par wifū gahdaht. Ari Lorma lungam ta daschus johlus stahstīja, tā kā wezais ari lihds it jaunris jutahs.

Marijai mas laika atlīka ar Annīnu fatiktees un tehrseht, jo schi gandrīhs weesimehr no jauneem kungeem pēc dantscheem tīla westa.

Marija, kā nama fainneeze, fawu usdewumu labi tīspildija, bet ne tā winas brahls. Wareja maniht, ka jaunais grahs arveen bij stipri ruhpēs. Bet ja kahds jo ismanigi buhtu grahs usluklojīs, tas it dīhs buhtu nopratis, ka schihs ruhpēs nesihmejahs vis us wina weefem. Daudzreis tas fatikahs ar Walentinu un ar schi flusu ko parunaja, pee tam paslepeni Lorma fungu un Annīnu usluklodams.

Ari Valentins nebij tik preezigs, kā zitkahrt tāhdās weesibās; winsch mās danzoja un wehl masak ar saweem draugeem runaja. Beeschī ween winsch nosuda is sahles un slepū, apluhkodamees, waj to kahds nemana, gahja ap pili, kur tas tumfā ar kahdu zilweku satikahs. Valentins ar ēcho kluſu kahdus wahrdus parunajis, atkal nemanoht eſchmauzahs sahle.

Schē jauni un wezi fawu laiku jaufi pawadija. Tikai no Lorma funga wareja maniht, ka bij drusku nemeerigs. Gan reisahm jaunais grahsim winu usbildinaja un beidsoht ari dewa sapraſt, ka zeroht fawu nelaika tehwa wehleſchanohs iſpildiht un Anninu, ko augſti zeenijoht un mihelejoh, reiſi eenkantoht par fawu laulato draudseni.

Lorma funga no ſchahdas bildinachanas bij tik lohti aſnemts, ka grahsam uſ tam it neka neſpehja atbildeht. Jau labu laiku Lorma funga bij zerejis, ka grahsim Bristons pehz Anninas neprezehs, bet tagad grahsim it ſtaidri fawu nodohmu iſfazija, ka no winas ne-akhpſchotees.

Zaur to nu atkal wezi notikumi Lorma fungam ſtahdijahs preezsch azihm; winsch garā redſeja fawu jaunibas draugu pee kahjahn aſmīs gutam; winsch dſrdeja winu waimanajam, winu luhdsam, lai par wina dehlu Scheromu gahdā un to kā fawu paſcha dehlu uſnem un winam fawu meitu dojd. Winsch bij wiſu to ſwehti ſohlijis un ari teefcham gribēja fawu wahrdū tureht; bet tagad winsch to wairs neſpehja. Leela ſtarpiiba bij ſtarpi dehlu un nelaika tehwi; no taſs miheleſibas, kaſ tehwam bij, dehlaſ nebij neka. Un fawu weenigo behrnu, fawu mihto Anninu, kaſ jau ilgi ar kahdu kreetnu jaunekli bij ſadereta, Lorma funga ne buht newareja doht grahsam Bristonam, kaſ bij leelu-leelais mantas iſchkehrdetajis.

Pa tam weesibas gahja uſ beigahm. Karetē ſeebrauza; weesi atwadijahs un drihs zits pehz zita aſbrauza.

Ari Miletas pilis wiſi demahs pee meera. Marija Anninu uſwadija augſhas tāhſhā un Lorma funga eegahja fawō ſambaxōs apakſhas tāhſhā. Sawu dahrgo kruhſchu-adatu un ſmagos ſelta gredjeni winsch nolika apakſch ſpeegela uſ galdu. Sulainis aifgahja, ſwezes aifdedfinajis un labu nafti fazijis.

Patlaban Lorma funga gribēja lukturi panemt un gulaſā ſambari dohtees, tē ſawās azis pazechlis, fawu waigu ſpeegeli eeraudſija; winsch pats par to brihnijahs, kahds noſlumis winsch iſſkatijahs. Wezee, ſen pagahjuſchee laiki, kuri jau likaſ aifmiristi, winu dſiti ſirdi bij aifgrahbuſchi.

Swehti ſwehredams, winsch ſawam draugam bij ſohlijis, ka, ja Deewi to ar meitu apdahwinatu, ſchi reiſi wina dehlaſ par ſeewu tiks dohta. Sinams, torefi ſawās ſirds-baileſ un aif ſeela ſcheliuma par fawu noſeedsibu, nebij uſ tam dohmajis, ka warbuht ēcho grehku reiſi ar jaunu grehku dabuhs lihdsinah. Jeb waj tad to newar par grehku tureht, ka winsch ſawa behrnu laimi uſ wiſu muhſchu lai uyure ſitai tamdehls, lai wina ſirds apmeerinahs par pirmo noſeedsibu? Un waj wareja zereht, ka pehz tam ari teefcham apmeerinafees? Ne buht nē; — dauds ſmagaka naſta tad ſirdi noſpeetu!

Winsch neſinaja, ko dariht; pañehma ſwezi no galda un gribēja eet fahnu-ſambari Deewi luhtgees, zeredams, ka Deewi winam dohs padohmu. Af, tawas iſbailes! Durwiſ tam parahdijahs wina nomi-ruſchais draugs. Teefcham nelaika Bristons tas bij, bet wina waigs bij kā mirona waigs. Azis pahrmesdams, Bristons uſ winu luhtjahs, labo rohku ka ſee ſwehreſhanas pazechlis, bet ar kreiſo rohku rahdijs uſ aſinaino wainu fruktis, kur Lorms reiſi ſawu draugu bij eewainojois.

Schaufchalas winu pahrnehma; winsch atlehza no durwiſm nohſt; — prahti winam fahla juſt; ſukturis tam iſkrita is trihſofchahs rohkas; uguns apdſiſa; drihs ari pats nogiha, breeſmigi eebkaudamees.

Par laimi wina ſulainis, wehl aif durwiſm buhdams, iſdſirda to trohſni. Abtri eefkrehja ſambari un pazechla ſawu bes atmanas guloſchō fungu un eelika gultā. Tad ziteem pils eedſhwotajeem ſtei-ſahs paſnoht ūho nelaimi.

Annina peefkrehja pee tehwa gultas un lika winam aukſtā uhdēn ſaſlapinatus laikatus ap galwu, bet nelaimigais drihs ne-atschilba. Dakteris, kaſ patlaban bij atnahis, fazija, ka ſchim brihſcham wehl newaroht ſinah, ka ſlimiba heigfees, bet, kā rāhdotees, ſlimais gan karſtuma guļa eegulſchoht.

Tik behdig i nobeidsahs preezighs weesibas Parkuras pilis. — Lorma funga ſlimiba bij gruhtā, bet ari ne-iſprohtama, jo newareja ſinah, no kam iħſti zehluſees. Šlimineela muldeſchanas bij ari tik ehrmigas, ka taſs ne buht newareja ſapraſt. Wiſwairak ſlimais mur-

goja no ſawa jaunibas drauga Bristona, baileſ wina wahrdū iſſauſdams un fleegdams, lai glahbj. Ne-iſprohtama bij ari ta leeta, kā to makar' Lorma funga dahrga kruhſchu-adata un ſmagais ſelta gredens bij paſuduſchi. Sulainis it labi atzerejahs, ka wina funga ſchihs leetas apakſch ſpeegela uſ galdu bij nolizis, bet nu taſs nekur wairs nebij atrohnamas. Aſi ruhpehm par ſlimo, nebij walas pehz ſchihm ſeetahm dauds kluſchinah, un tā tad dauds nemekleja.

Annina deenahm un naftihm pee tehwa gultas puhejahs, to kohpdamo. Pehz deewinahm deenahm ſlimais ſawu gruhto gulu bij pahrzeetis un fahla pamasam labotees. Uſ jautaſchanahm par ſlimibas zehloni, tas labprah ſe-ahbi deht, wareja redſeht, ka winam netika par to runah. Wiſwairak Anninai tas lohti pee ſirds kehlerahs, ka ari winai tehwis to ſlehpā; bet ari negrigeja pehz tam dauds wai-zaht, bihdamees, ka tehwu zaur tam wehl wairak apbehdinatu.

Kad Lorma funga jau tik taſt bij atſpirdis, ka wina weſelibaſ masa iſbrauſchana wairs newareja ſlahdeht, tad winu noweda Mile-tas pilis. Schai mihiſ ſeetinā winsch jutahs ſpirgtaks un preezigaks.

Spehks dauds ahtrali peenehmahs, neka to wareja zereht. Bes tam ari Fire funga, wina mihiſ ſraugs, bij palizis weſels un lihds ar Edmundu to reisahm apmekleja. Ilgi vegeesta jauka muſka atkal atſkaneja pilis, wina garu paſiladama.

Turpretim Parkuras pilis jautriba tik ahtri negrigeja rastees. Marijai likahs, it kā ſmagis lahtis guletu uſ pilis; nelaine pehz neſaimis nahza; brahla leelee parahdi nebij aismalhajami, un neweens neſinaja, ko dariht. Ar ſawu brahli wina nedabuja iſrunatees, jo no ta laika, kur Lorma funga ſafſlima, jaunais grahsim it tik lohti fa-ihdsis, ka tik maſ ween runaja. Uſ pilſchtu winsch wairs negahja, bet bij ſew iſredſejes kahdu ſambari pilis, kur ſtundahm dohmās noſrimis fehdeja, rehkinadams un gudrodams.

Tā nu reiſ winsch atkal weens pats ſawā ſambari fehdeja, kad peepetchi Valentins eenahza eelfchā.

„Nu Lorms ir prohjam!“ Valentins fazija.

„Kā tad,“ jaunais grahsim atbildeja, „bes tam winsch jau ir labi ſpirgts; bet eſahkumā winsch gan bij lohti wahjſch, tā ka Jums par Juhs ſtiki newaru wiſ pateiktees. Un ko nu tas wiſ ſihds? Meħs zaur ſawu negeħlibu neka ne-efam paňahkuſchi.“

„Af tā, grahsim funga.“ Valentins atbildeja, „es biju gan ze-rejis, Juhs meerigaku un pazeetigaku atrast. Waj Juhs gan doh-majeet, ka ar zilwekeem kā ar ſellehm war ſpehleht?“

„Bet Juhs man dauds wairak labuma ſohlijah, neka efam paňahkuſchi,“ grahsim atſazija.

„Tā gan ir; jo es Lorma fungu maſ paſlhdams, zaur ſawu burwja ſtiki par dauds biju iſbeedejjis. Tomehr zaur to wehl nekaſ newar pafpehlehts; turpretim ir wezais kreetni aifgrahbts, un tamdehls es ſchodeen pee Jums atnahju, ar Jums noruňah, kaſ tagad jadara. Man buhtu lohti ſchel, kad Juhs tagad ſawu zeriba ſaudetu.“

Grahsim Valentini uſluhkoja, it kā gribetu winam ſirds dſitumā ſkattees. Bet Valentins paſika paſtabhwigs, un zaur tam grahsim wahjā zeriba ſahla atkal plaukt.

„Lai tad nu paleek; dareet, kā gribet. Bet to es Jums ſaku, ja ta leeta ne-iſdohſees, tad fargatees!“ To dſirdeſdams, Valentins paſmehjhahs un fazija:

„Juhs, grahsim funga, welti eekarſejatees. Lai gan mans uſ-dewums now weeglis, tad tomehr warat drohſchi uſ to palaſtees, ka iſdarifchu, ko eſmu apſohlijis. Tik to Jums luhdju, ka dareet, ko fazifchu. Es Jums drihs rakſtſchu. Difwojat weſeli, — ar Deewu!“

„Teefcham ehrmigis zilweks — ſchis Valentins. Kaut es tikai to ſinatu, waj winsch proht burt jeb ir tikai präfts krahpneeks, kaſ uſ to iſeet, man wehl tohs beidſamohs pahri tuhſtoſchu ſelta-gabalu iſ-wilt. Diwi tuhſtoſchu winsch man jau iſwhila; tik ar mohħahm tohs wehl wareju ſadabuht. Un tomehr man Anninu waijag dabuht; zitadi man bes ſchelastibas ja-eet poħſtā. — Neko dariht, man ja-ustizahs Valentinam.“

Jau atkal pee wina durwiſm kluweja, un tuhliet pehz tam eenahza kahds wezigs funga, kam bij drusku nowalkatas drehbes mugurā.

„Waj Juhs, zeen, funga, warbuht eſeet grahsim Scheroms Bristons?“ tā ſwehreſhanas profija.

Grahsim tam atbildeja, ka winsch tas eſoht.

„Es gan eſmu Jums gluſchi ſwefch. Iai gan preezsch ilgeem ga-deem biju aħrifis pee Juhsu famiħas. Mans wahrdū ir — Friderikis Marmontel.“

„Ne-atminohs wis, ka Juhs reis buhtu pasinis,” grafs fazija, sweschajam krehslu pazeldams.

„Par to nekas; zaur to ta leeta, kuras dehl atnahzu, nevaleek zitada; es Jums to ihfi istahstifchu. Jau fen es ilgojohs, Jums at-flaht kahdu noseegumu, kas man nedohd meera un us ko preefch 21 gada likohs peerunatees. Toreis zereju fawu firds-apfinu apspeest ar naudu, bet esmu lohti wihlees. Meers mani atstahja un truhkums un behdas eestahjahs. Grehku algu es ne-apdohmigi un negehligi patehreju. Slimiba eenahza pa manahm nama-durwihm eelschä; pa-preefch mani behrni nomira un pehz tam ari laulata draudse. Ta tad drihs no wifem biju atstahts, nabags un no launas firds-apfinas mohzihts, — weens pats pasaulē. Atween jo wairak tapu pahrliezinahs, ka ta Wifwarena rohka fmagi us manim gul un mani heidscht pavisam nospeedihs. Es negribu mirt, eekams ar Deewu fawu Kungu ne-esmu islihdsinajees; tamdeht tagad esmu zelā us Parisi, kur pee teefahm pats gribu fawu noseegumu isteikt.”

„Lohti noscheljoju Juhsu likteni; tomehr nesinu, kahdu man dasiba pee tam,” grafs atbildeja.

„To Jums tuhdal fazischu. Jums warbuht ir sinams, ka Juhsu tehns kahdā strihdinā no Lorma funga ar sohbinu tapa nahwigi eewainohts. Lorma fungs fawu noseegumu tuhdaft gauschi noscheljoja, un lai to zil-nezik waretu lihdsinah, tas apfohlja eewainotam draugam par wina familiu gahdaht un Juhs, ja Deewu wina lausibas draudseni ar meitu apdahwinahs, reis par fawu snohtu peneent. Schi apfohlischana zaur tam bij swariga, ka Lorma fungs ir lohti bagahts, un Juhs — nenemeet man par launu — esat arween jo nabagaki palikufchi. Ari Juhsu mahte finaja to swarigo apfohlischana un gaiddama gaiddja to brihdi, kurā Deewu Lorma zeenmahti svehltiu ar meitu. Es toreis ka dakteris pee Lorma zeenmahtes biju leelās ruhpēs, lai gan pavisam zita eemefla dehl, nefā Juhsu mahte, jo Lorma zeenmahte bij jau ilgaku laiku slimia, ta ka nekas labs nebij zerrams. Ta tahs leetas stahweja, lihds reis kahdā wakarā, kad weens pats fawā kambari biju, Juhsu mahte pee manim eenahza. Wina man dīli aishrahta stahstija, ka isgahjuscho naht fapni redsejusi. ka Lorma zeenmahte esohf nomiruji, bet preefch tam ta fawam wiham masu dehlinu atstahjusi. Par laimi tas tik esohf bijis fapnis, bet tas ari waroh tā teefahm notift, ja pee laika negahdaschoht to nowehrft. Kamdeht lai zilweks nepahlabojoht to, kas tā nenhk, ka waijadsetu naht winam par labu! — Un tad Juhsu mahte man eeteiza schahdu bresmigu padohmu: Dahrneeka Ruka feewa Miletas pilī esohf tahdā paschā zeribā, ka Lorma zeenmahte: ja nu dehlinch pilī peedsimtu un dahrnesezei meitina — — — Es likohs peerunatees. — Ne-ilgi pehz tam pilī dehlinch pahrmahza, un it par laimi dahrnesezei meitina. Ar Juhsu mahtes palihdsibu un dahrnesezi zaur naudu us fawu pusi dabujuschi, mehs ahtri un nemanoht behrinus pahrmainijahm. Annina Miletas pilī tamdeht naw wis Lorma funga, bet dahrneeka meita.”

„To es netizu; waj Juhs to wareet peerahdiht?” grafs eesauzahs.

„Zaur noraksteem gan nē; bet es maru latru brihdi to apswehreht. Warbuht ari dahrneeks wehl ir dīhwos, kas drihs pehz tam ar feewu un maso peenento behrinu us Deenwidus-Franziju aishrahta. — Lai reiss jele meeru dabunu, es dohschohds us Parisi, tur pee teefahm pats fewi apfuhdseht un strahpi isluhgtees. Tomehr, eekams to daru, es turu par fawu peenahkumu, Jums to leetu pahrliezinahs dariht sinamu.”

„Es netizu un netizu, ka mana mahte tahdu negehlibu wareja padariht,” grafs fazija dīfmās zaur istabu stāgadams.

„Nenemeet manus wahrdus bes faut kahdas gudrofchanas un ta, ka es Jums tohs esmu fazijis,” dakteris atbildeja, „jo ari teefas ismekleschana pee schihs leetas neko zitadi ne-attradihs. Kad Jums lihds schim nekahda wehsts no schi noseeguma naw tikusi, tad gan no prohtu, ka Juhs negrigeet tizeht; bet buht tas tā ir gan.”

Dakteris tagad pahzhahs; wareja maniht, ka wihch jutahs dauds meerigaks; tad wihch fazija: „Es par scho leetu gribetee ar Jums isrunatees, grafs fungs; to nu esmu darijis. Tagad man ja-eet; paleezeet weseli!”

„Wehl nē!” ta grafs tam ahtri atbildeja. „Juhs gribat pee teefas eet un tai issfazit wisi, kas manas zeribas ispohsta un manam wahrdam zet negohdu. Kas notizis, tas notizis; bet kamdeht tad Juhs nu wehl no jauna gribet welt nelaimi us manu dīsimumu? Waj Juhs dohmajeet zaur tam fawu firds-apfinu atveeglinahs?”

Dakteris tam meerigi atbildeja: „Tahs ir jautashanas, us krahm man schi newaisag atbildeht; jau gadeem tas ir mans nodohms, un tagad no ta wairs ne-atkahpschohs; tamdeht par to wairs nerunafim.”

Grafs kahdu brihdi dakteri it dīsmigi uslukhoja.

„Bet schis lai naw Juhsu beidsamais wahrdos, eekams Juhs fo dareet,” grafs fazija. „Ja Juhs tuhlit to gribet isdariht, tad Juhs mani padareet nelaimigu; tamdeht apfohleet man, ka pehz astahn deenahm wehl reis atnahkfeet; pa tahtm starvahm buhfschu palizis meerigaks. Tad jo skaidraki ar Jums isrunashohs un warbuht mehs atradisim zitu padohmu, zaur fo Juhsu firds-apfinu apmeerinafees un mans gohds paliks ne-aishahrt.”

„Jums par apmeerinafhanu, grafs fungs,” dakteris fazija, „es labprahi esmu ar meeru, Juhsu wehleschanohs peepildiht; es pa to laiku buhfschu Parisē.”

„Nu labi; tad pehz astahn deenahm Juhs atkal schi fagaidi-fchu.” — Dakteris aishrahta.

Grafs Bristons palika galwu noduhris. Daschadas dohmas tam nahza prahtha; wihch negrigeja un negrigeja tizeht, ka tas, fo nupat dīrdejus, esohf pateefiba; un ta tad ilgi schdeja gudrodams, lihds wihch manija kahdu mihksu rohku us fawem kameescheem. Satruhzees wihch uslehzhahs un eeraudsija fawas mahfas noskumuscho waigu.

Marijai weenmehr bij isdeweess brahli apmeeringah; ta ari tagad winas mihligais waigs grafs firdi aishrahta. Wini abi nogahja pils dahrsā. Lai ari labu laiku lohpā gahja, tomehr grafs ne-edrohfschinajahs mahfai fazija, fo no dakteri bij dabujis dīrdeht.

(Durpmak wehl.)

Kahds wahrdinsh jauneem amata-wihreem.

Ar jauno gadu fahkfees atkal 3 gadu amata laiks preefch pagasta waldehm un teefahm un nahks daudsi pirmo reiss amata. Dascham no teem warbuht naw sinams, ka likumi, par luxu ispildishanu wihch nolizis svehrestu, pagehr, lai wisi raksti, tillab pee pagasta-teefas, ka ari pee pagasta-waldes, teek westi eedshivotaju leelakahs dalas, tas ir Latweeshu, walodā. Warbuht atkal zits, ka jauns usfahjees, tohp ar to, ta fakoh, atbaidihts, ka zeen. Skrihweru fungs faka: augstakas teefas pagehroht mahfislus rakstus.

To nu gan newarehs fazija, ka teefas to pagehretu, bet warbuht kahds skrihweris tilki fawa pascha weegluma dehl to grib. Tad nu waijadsetu atgahdinaht:

1) Ka dascham skrihwerim buhtu singraiki jasahl mahzitees Latweeshu waloda, lai nenahktu wairs tahdas walodas, ka tas tagad deemschehl wehl noteek pee teem, kas katru masaku rakstnu nem wahrdus pa wahrdam pahrzelt no Wahzu walodas, un tad, sinams, ta sagrohja un mohza muhsu mihto Latweeshu walodu, ka Latweetis, kas neproht atpaka pahrzelt Wahzu walodā, tur nefaproht ne eefahkuma, ne gala, bet drihsaf pavisam oħtradi, ka raksttajis wehlejies.

2) Ka amata-wihri zaur tam, ka atkauj west rakstus wineem sweschajā Wahzu walodā, dohd tihchā prahtha skrihwerim leelu pahrlwaru par fewi, jo wini ne buht nespelj pahrliezinates, waj wini dohmas un nosfazijumi ristigi farakstiti. Ja ari wisi zitu ne-eewehrotum, tad tadschu tas buhtu jaleek wehrā, ka skrihweris ir tilki zilweks un daudsreis negribedams maldahs tulkodams. Kad rakstus wedihs Latweeshu walodā, tad amata-wihri paschi war pahrliezinates, fo wini paraksta.

3) Ka amata-wihri tur lohti masā zeenā fawu tehwu walodu, ne-islestadami tahs teefibas, kuras Latweeshu augsta walsts-waldbi schehligi pesschlihru. Tahdu teefibas dehl dauds zitas tautas wedihs un wed fihwus zihnimus, lihds to panahk, waj ari tohp — pahrspehtas.

Tamdeht es usfauzu: zeenijat zaur to fewi paschus, ka fawas teefibas zeenijat, un isturatees ka ihssi Latweeshi un kreetni amata-wihri!

Weens pr. daudseem.

Atbildejs.

Mr. Mr. skr.: Ejom jan seemā; tamdeht ne-apdseedasim „Mudenī”.

Kahrling: Alaja dehl esam rassijischi us Zelgawu.

Lopukalnu Pehterim: Bateizamees, bet sinas if Juhsu apgabala ir tahdas, ta newaram litt „Amijes”.

Mr. : Putnina lubghschana: ir gan deewsgan jauka, bet zitahm dīsimahm ir preefchtohka, ta ka to gan newarehs kleetah.

C. Jeannot: Lashet!

Latv. Mr. redaktors: J. Weide.

Basnizas un ffohlas finas.

Weens kungs, weena kristiba, weena tigiba.

Nohditajē: Stnas. Ii Berdjanflas aprinka 2c. Baustas Pilsmuischhas pagasta 2c. Breech ew. Biibveles veedribas 2c. Breech palihdsibas-lahdes 2c. Breech mit-hones 2c. Been. Neandera mahzitajam. Misiones-lava.

S i n a s.

Ii Talsiem „B. W.“ sino, ka ohtdeen, 10. Novemberi, tur eeswehtihs Lihbagu ffohlas-nams un 15. Novemberi Walgales jaun-usbuhwetais diwtahschu ffohlas-nams, stalta muhra ehka, wißtaltakā wifā aprinkī. Pee pirmahs strahdajohf ffohlotajs Berlau lgs (Senak Talsōs), pee ohtrahs senakais Lihwes-Behrses ffohlotajs A. Peterfon kungs.

No Walmeeras „B. W.“ raksta, ka Walmeermuischhas Elisabets-flolas ffohlotajs J. Uhydra kungs 10. Newemberi swinejis sawus 25-gadu amata-swehfkus. Gamilneekam tikuschas parahditas daschadas pagohdinashanas un apsweizinashanas, gan no ffohlu-wal-des puses, gan no draugeem un bijuscheem ffohleneem.

No Weetalwas. Noopeetri dsird runajom, ka us zitu draudsi ja-israfstahs. Kā dsird, dach jau fanehmis no mahzitaja atlaischamo shmi.

Weetalwas draudses-flohla schogad tā pahrpildita, kā nekad agrakōs gadōs naw bijis. Tas isskaidrojams zaur to, ka winai laba flawa wifā muhsu apkahrtne. Jo ne ween schihs draudses behrni at-rohd tē kreetni weseligu dñshwes baribu, bet pat tahkumneeki, ne masā flaitā. Un naw leedsams, ka tē strahdā noopeetri un ar felmi trihs kreetni ffohlotaji par svehtibū wifai draudsei un apkahrtnei.

No Buses draudses. Ar preezigu firdi esmu schini gadā la-tajeem posirojis, ka Deewos mums dewa labu dwehfeles-ganu. Bet nu manim ar asarahn jasino, ka Deewos muhsu, no wifem mihtoto un zeenito mahzitaju ar gruhtu flimibu ir peemellejis, tā ka mahzitajam waijadseja muhs atstaht un eet us ahrsemehm ahrstetees. — Muhsu firdis ir mahzitaja aiseefchanas dehl lohti behdigas. Tikklihs kā muhsu zeen. mahzitajē tapa draudse ewests, wifsh usaizinga muhs f. lotajus pee wina nahkt diwi reis mehneci un lihs ar wina apspreest par ffohlas un draudses usplaukschanu. Ii ihpafchi mehs fabrik r. li lohti pehz wina schehlojamees, jo kas nu pee mums nahks diwi mehneci Deewa-wahrdus fludinah? Mehs tikai wehl waram eprejnates ar team Deewa-wahrdem, ko muhsu zeen. mahzitajē 1 i. Septemberi mums fludinaja, paflubinadams, lai dseamees pehz Deewa walstibas un wina taifnibas, tad Deewos muhs ari laizigi svehtiks. Mehs wifā luhdamees, ka Deewos mums atkal atdohtu muhsu mihto mahzitaju: „Peesauz mani behdu laika, tad es tew gribu pa-lihdeht un tew bubs man gohdiyah. H. Hirschberg.

Igaunu Aleksandera-flolas kapitals, kā is „Eesti Postimees“ iissludinahs kwihtes redsams, no 1. Augusta lihs 2. Novemberim pawairojees ar 2232 rubl. $1\frac{1}{4}$ kap., tā kā wifā kapitals minetā deenā bijis 62 tuhfst. 577 rubl. $41\frac{3}{4}$ kap.

Ii Berdjanflas aprinka, Odesas gubernā.

Laikraksts „Herolds“ ir nodrukajis rakstu is Kreewu avisess „Westnik Jewropi“, sazeretu no barona v. Korffa par augschmineto aprinkī ar tahdu wirbraukstu: „Tautas ffohla semstwas rohkās, kas tikai no semnekeem pastahw.“ „Herolds“ faka: minehts raksts mums pasino pawisam zitu to, nekā to, ko mehs lihs schim efam ra-duschi dsirdeht laikraksts par muhsu walsts eelschgubernahm. Schis apraksts stahda mums dñshwu un stipru kohpdarbofchanohs preefschā, kas ir sinajusi uswareht wifus zelā stahwofchus kaweklus. Pee ismef-leshanas, kamdeht ihpafchi scheitan tautas isgliehtiba tik wareni us-plauks un wifās zitās walsts dalās ta tik wahjus jo wahjus fohtus fper, mehs nahlam ari wehl pee ta eewehrojuma, ka turenas buhfschana nemas naw tahda, kas tautas ffohlas augfchanu weizina.

Jo kamehr wifās zitās Kreewijas walsts dalās muishneeki mahzibas un ihpafchuma finā nem pahrfwari pee semstwas, jeb gubernā un aprinka kohpwaldes, kamehr tē mehs atrohdam aprinka semstwu,

kas tik ween no semnekeem pastahw, un schai waldeit ir tahds pulks tautas- jeb kauschu ffohlu, kā to neweens aprinkis newar usrahdiht wifā ffahschā walst.

Breech simts gadeem wehl nemas nepeedereja schi Ašowas juhras peekraste Kreewijas walstij, un preefsch 40 gadeem Berdjanflas aprinka pavifam wehl nebij, jo Berdjanflas pilsehtu tikai dibinaja 1835. gadā un winas aprinkī ar tahdu pafchhu nosaukumu 1842. gadā, — un tagad ir jau schai pilsehtai, lai gan ta atrohdahs pee laba tirgo-fchanas zela, wairak kā 20 tuhfst. eedfhwotaju, un aprinkī pafchā ir wairak tahdas apdfhwotas weetas, kas 5 un 10 tuhfst. eedfhwotaju usrahda. Schi aprinkī semstwa ustura us sawu rehkinumu 92 lauschu ffohlas un dohd wehl 7 zitahm ffohlasm wifadi valihdsibū; pee schihs wehl japeeskaita 63 Wahzu ffohlas eelsch 63 Wahzu kolonijahm, tā kā tad minetā aprinkī pareissi eegrohsto ffohlu flaitis atsneids to eewehrojamo flaitli 162; tahdu flaitu weenā aprinkī ar 746 tuhfst. 484 defetinahm semes un 200 tuhfst. eedfhwotajeem reti kur zitur atradihs. Schihs ffohlas apmeklē 9 tuhfst. ffohlas-behrnu, tiskab puifeni, kā ori meitenes, no kureem 2 tuhfst. Wahzu kolonistu behrni ja-atfakaita. No semstwas eenemfchanahm un isdohfchanahm, kuras fneedfahs lihs 237 tuhfst. 274 rubleem, teek isdohts preefsch ffohlasm 73 tuhfst. 868 rubl. un no scheem preefsch tautas ffohlasm ween 55 tuhfst. 228 rubl. Bet tas wehl naw wifā; Kreewu un Bulgaru sahdschu draudses isdohd wehl par gadu 10 tuhfst. 426 rublus preefsch ffohlu fulaineem, preefsch filuma un apgaismoschanas; 32 tuhfst. 93 rubl. isleeta Wahzu kolonisti us sawu ffohlu usturefchanu, tā kā wifā Berdjanflas aprinkī semstwa ar tirgotaju kahrtu kohpā isleeta gandrihs 100 tuhfst. rublu preefsch tautas ffohlasm ween. No tam dach dohmahs, kā schi aprinkī semstwas kafe ir tukshota, — bet ne buht nē; jo winai wehl arweenu ir 125 tuhfst. reserwes-kapitals. Tā tad no wifā ta mehs redsam, ka turenas semneeki ir turigi laudis, jo aprinkī semstwa, kā jau fazijahm, fastahw tik ween no semnekeem. Wifā aprinkī ir tik $\frac{1}{33}$ data semes privat-ihpafchneku rohkās, tahs zitas 671 tuhfst. 935 defetinas ir draudses seme un tamdeht semneku rohkās, kamehr zitās Kreewijas walsts dalās dalahs muishu ihpafchneeki ar semnekeem us puši semes leelumā. Berdjanflas aprinkī Kreewu sahdschās nahk us latru wihreesha galwu $5\frac{9}{10}$ defetinas semes, bet turpretim pee svehteeem, kā eenahzejeem, $11\frac{1}{10}$ defetinas. Bulgaru kolonisti (lahdi 13 tuhfst. 148 zilbiki) ir labak pahritkuschi, nekā Wahzu kolonisti (lahdi 12 tuhfst. 418 zilbiki). Wahzu mahju buhfschanai ir tikai 34 defetinas, kamehr Bulgaru mahju buhfschanai ir 50 defetinas. Bulgaru makfa par defetinu 1 rubli 26 kap., Kreewi 1 rubli 35 kap. un Wahzi 1 rubli 78 kap. Lai nu gan Bulgareem ir wairak semes un par to makfa masak nekā Kreewi, tad tomehr Kreewi, falihdsinohr ar ziteem walsts eedfhwotajeem, atrohnahs labakā buhfschanā.

Wahzi pafchi no sawas draudses kafes ustur sawas ffohlas un par sawu semi makfa jo wairak. — Ihpafchi turibū mehs atrohdam pee Molokaneem, kuru leels tschakums un eewehrojama tikumiba winus nemas aiz Wahzeem nenostahda, bet team blakus, un zaur to winu sahdschās, falihdsinohr ar zitahm Kreewu sahdschahm, ir kā masas pilsehtas.

Schi teizama Berdjanflas aprinkī semstwas darboschanahs, ihpafchi kā wina ffohlas weizina, nahk wišwairak no tam, ka kolonisti labak fagatavoti kerabs pee leetas llaht un tamdeht leetas labaka isprashanā walda un wada semes waijadibas jo labi. Schie Bulgaru un Wahzu kolonisti bij politikas kohpdarbofchanā pee-audfinati zaur sawu senakahs tehwijas kulturu, no kuras wini atnahza, un tā tad war jo felmigi strahdahf apalkfch sawas jaunahs tehwijas pafchwaldibas likumeem. Preefsch Berdjanflas aprinkī kolonisteem bij semstwas eewehrojana tahaks un pafhstams zeffch pafchwaldibas finā, kamehr semstwa dāndjas zitās walsts dalās wehl naw tā warejufti atraast augligu semi un stipru pamatu.

Bee Wahzi kolonijahm jau pastahw tas likums preefch 40 ga-
geem, ta katram behrnam ja-apmekle fkhla un par kateu nokawetu
fkhlas deenu jamakkà 3 kap. Schee eenahzeji, Bulgari un Wahzi,
ir Kreewu semneelkeem lohti laba preefchishme fkhlas suà.

1868. gadā bij Berdjanſkas aprinka 150 sahdschahm — kolo-
nijas tē naw lihds ſkaititas — tikai 13 ſkohlas, kuras pa leelakai
dalai tik bij us papihra uſrafktitas, bet pateefibā winu truhka, un no
grahmatās uſdohtem ſkohlas-behrneem daſchu reiſi bij tikai 3 behrni
ſkohla. Bet tas eeradums pee Berdjanſkas aprinka ſemes aifſtahwu
leelakahs dalas, — un ſchēe bij kolonisti, — lai katrā sahdschā buhtu
weena ſkohla, nahza jau pirmā ſemſtwas ſapulzē 1866. gadā ſawā
pilnā ſpehķā, tas ix, tika atſhts par waijadtigu. Kaut gan ſemſtwai
naudās nebij, tad ta tomehr tizeja, ka winai pilna teesiba un peenah-
kums — tautas iſglīhtibas weizinaſchanu ne-atlikt us to laiku, tur
winas kafes buhs pilnas, bet to tuhlit uſſahkt, un tamdehē aifſehma
naudu pret 6 prozentehm, lai par ſcho waretu aprinka-ſkohla 50 brihw-
ſkohlas-behrnus iſmahziht par ſkohlotajeem; no ſcheem beidſa 1871.
gadā 15 ſawās mahzibas. Schis bij pirmais ſkohlotaju pulzinsch.
1867. gadā nospreeda ſkohlahm ſneegt par paſihdsbu 1500 rubļu.
1869. gadā apnehmahs ſchi pati walde us ſawu rehkinumu uſtureht
wiſas aprinka tautas ſkohlas; wina atwehra tuhdas 30 jaunas
ſkohlas un nospreeda doht katram ſkohlotajam 300 rubļu par gadu.
Ar to wehl nebij meerā, ka tik ween ſkohlaſ paſčas un winu ahrigu
buhschanu nodibinaja, bet gribedama mahzibū paſchu zelt un weizinaht,
ſchi aprinka ſemſtwas ſafauza 1871. gadā wiſus aprinka ſkohlotajus
us ſkohlotaju ſapulzi, uſnemdamahs wiſas iſdohſchanas us ſewi, un
— zaur ſchihs pirmahs ſapulzes waſju panahkumu nelikahs wiſ no-
baiditees, bet nahloſchā gadā tohs ſafauza no jauna. Kad ari oħtra
ſapulze paſika bes lahda eewehrojama panahkuma, tad jau toreis ſchi
aprinka ſemſtwas, kura jau 26 tuhſt. 525 rublus par gadu us ſkohlahm
iſdewa, bij to atſinuſi par waijadtigu, dibinahf kreetnu ſkohlu paſr-
raudsifſchanu un tamdehē luhdſa augſto waldischanu, lai par ſcho ap-
rinki eezel no ſawās puſes ſkohlu iſpektorij ļeb pahrluhku. 1877.
gadā waldischanā ſcho luhgſchanu paklaufſia. Bet tee abi lungi, kas
ſcho weetū weens pebz oħtra lihds 1881. gada m iſpildija, kā to ba-
rons v. Korff peerahda, nan wiſ ſkohlas buhschanu weizinajuschi, bet
to masak eewehrodami kawejuschi. 1873. gadā bij baronam v. Korff,
kā augſchejā rafſta faſeretajam, eespehjams par ſchi aprinka ſkohlas
buhschanu pahrlueezinatees, jo wiſch bij no Berdjanſkas aprinka ſemſ-
twas uſaizinahs, lai winas ſkohlas pahrluhku, un bij tad ari 17
ſkohlas bijis.

Tāni pafchā gadā ir wehl islaistas diivi instrukcijas, kuras skohlas lohti weizinaja; weenā weetīgais skohlas padohmneeks noteiza skohlas laiku un tādas skohlas-grahmatas janem un oħtrā semistwa pawehleja skohlas eefahkumu un skohlas beigas un iſschekihra gitas wehrā leekamas wajjadibas. Scho semistwas nodarbos hanohs pee skohlahm redsedami, ari pafchi semneeki fahla ruhpetees par skohlahm, ta ka fahdschu draudses semistwu ar luhgschanahm apfrahwa, lai tik skohlas pee wineem dibinajoh. Us tahdu luhgschanu 1875. gadā ween atwehra 19 jaunas skohlas.

Tahdā sīnā tad ari nemas newar brihnetes, ka Berdjanskaš aprīnki skohlu skaitis ir tik ahtri peenehmeeš. 1869. gadā tur bij tikai 12 lauschu skohlu ar 743 skohlas-behrneem, 1880. gadā jau 92 skohlas ar gandrihs 10 reis tik leelu skohlas-behrnu skaitu. Par to ari semstwas kohlas isdohyschanas auga tā, ka 11 gadu laikā tāhs palika 14 reis leelakas, prohti no 3 tubkst. 766 rubl. līdz 55 tubkst. 228 rubl.

Semifwa tik tur skohlas atwer, tur draudse fewim usfaifa ihpaschu skohlas mahju; schihs teek taifitas ar diwi gaischahm skohlas istabahm, kas fatra usnem 60 skohlas-behrnus. Skohlotaja apgah-dashanu jeb ustureshanu usuem tad semifwa, dohd skohlai waijadst-gahs mahzibas leetas un biblioteku, un, ja pagehr, ari skohlas nama buhwes plahnu, bes kahdas peemakfas. Lihds schim tikai ir peezaas skohlas wehl zitás ruhmés, tahs zitás 87 preeskch tam usbuhwetas skohlas mahjás; 52 ir usmuhretas no keegeleem. No teem 109 skohlotajeem — 26 skohlotajas dabuhn masaku algu — naw neweena pa-scha, kam buhtu masak kà 300 rublu par gadu, pee brihwa mahjokka; betpuze no wineem dabuhn wairak nekà 300 rublu; daschi dabuhn pat 600 lihds 800 rublu; jo pehz fatreem 5 amata=gadeem ik weens dabuhn 100 rublu par gadu pee lohnes flaht.

Schi aprinka semstwas puhlinu panahkumis, pec kureem tas weenigais muischas ihpachneeks Lowbitzha lgs nem leelu dalib, waram jo labaki redseht no scheem skaitteem: 1869. gadā bij us 133 wihereeschēem weens flohlaas-behrns, 1872. gadā us 44 un 1880.

gadā jau us 13 weens skohlas-behrns, tā ka, kad wiſu skohlas gadōs
efoschu ūehnu flaitu peenem us $\frac{1}{6}$ daļu no wiſa wiħreeſchu d'simura
jeb kahrtas, puſe no wiſeem teem, kas skohlu waretu apmekleht, to ari
pateesi apmekle. Teesħam ċewehrojams flaitis, ko meħs nekur ziturn
wiſu Kreevijā ne-atroħdam.

Sawa raksta belgās barons v. Korffa lgs dohd padohmu, lai
ſchis aprinkis dibina tahlač iſglihtoſchanas flohlas, kurās waretu tee
behrni, kas fawu flohlas laiku pabeiguschi, lihds 17. dīshwes-gadam
diwi reiſas nedelā tāhs apmekledami, ſuprinahit un pawairoht fawas
eeguhtahs mahzibas. ARI ſchinī ſinā lai deretu Berdjanskas aprinkis,
tāpat kā lauſchu flohlu ſinā, ziteem walſts aprinkeem par labu
preekſchihmi!

Tà barons v. Kortff raksta no Berdjanskas aprinka. Waj ari par muhsu miylahm Baltijas gubernahm, ihpaschi par semneeku kahrtu, is furas daschi daschu reisi par isglihtibu preeleeds pilnu pasauli, ka ta jau esohf atsneegufi augstu pakahpeenu un waroht jau blakus stahtees Wakara-Eiropas tautahm, warehs tapat rakstiht? Waj ari mehs, Balteeshi, newaresim nemt Berdjanskas aprinkli daschå finå par preeskfishmi? Sawas tagadejabs skohlas buhshanas salihdsnoht ar augschå minetahm — mums buhs japaleek daschå finå patumshå chnå. Kå isskatahs daschås draudsés ar labprahtigo skohlas weizinashanu? Waj wifur scho tautas dahrgalo mantu, tas ir isglihtibu, tik sphezzigi yabalsta, kå to eespehj un waijadsetu? Netizu wiš! jo fur zeltohs sharp tahm dauds nedibinatahm fuhsfbahm ari tik dauds dibinatu, kå par truhkfostchahm pagasta- un firspchles skohlahm, par nepeeteeko- shahm skohlas mahjahm, par truhkfostchu kreetnu mahzibas lihdseltu apgahdaschanu, par wahju meitemu glihlofchanu un par wahju jo wahju skohlotaju algu?! Gribu tik scho beidsamo peemineht, ko jau daschreis ziloga un ar dasch-daschadeem tukfcheem padohmeem gribejaislih- dseht, bet skohlotajus atstahja tikpat tukfchus un maises ruhpës no- speestus, kå tee preeskch tam bij.

G. R.

Bauskas Pilsmuižas pagasta - skohlas eeswehti-schau.

Ilgū laiku, — wairak kā diwidēfmit gadus, — scheijenes krohna pagasteem bij wiſeem kohpā weens-weenigs skohlas-nams — „Griku skohla“ faukta. Turklaht ſchi skohla nebij deewesin zil ruhniga, wa-reja tilkahdus 80 lihds 90 behrnus uſnemt, un tomehr preefsch kah-deem 15 gadeem atpakal dohmaja, ka ar ſcho weenu skohlu peezem krohna pagasteem ar kahdahm 180 mahjahn peetiku. Sinams, ka leela attahkuma deht wiſi farus behrnus ſchinī pagasta-skohla ne-wareja raidiht. Ar jauneem skohlas-likumeem nahza ziti laiki, atga-dijahs leelakas waijadibas pehz skohlahm, ta tad preefsch 3 gadeem Pilsmuischas un Baufkas pilskunga pagasti atſchikrahē no „Griku skohlas“ un cefahza kohpā ar Derpel-Mehmelmuſchas un Latweeschu mahzitaja pagasteem few buhweht ihpaschu skohlas-namu, kahdu pu-wersti attahku no Baufkas pilſchtas, vee Salatu leelzela. Skohlas-namu buhweja diwi gadi. Chla ir weentahschiga ar abōs galobs ohrtahschigahm gutamahm istabahm, no dedſinateem keegeleem kohſchi taifita. Rih-t-deenwidus galā ir diwi skohlas-istabas ar pehz jan-naſahs mohdes taifiteem skohlas-galdeem. Izkveena gutamā istaba ir 30 gultas preefsch skohleneem un skohlneczhm. Sehneem un meite-nehm ir latreem ſawa ihpascha ehdaniā istaba. Turpmak pagasti ari grīb ihpaschu istabu preefsch masgafchanahs taifift. Pagasteem skoh-las-nams maksā 7 tuhks rublu. Zaleejina, ka skohlas-nams ir deewes-gan labs un derigs. Kad jan iſgahjuſchā rudenī skohlas-nams bij puſlihds gataws, pagasti ſahka mellekt derigu ſkohlotaju. Izſehlahs diwi partijas; weena gribēja weenu, ohtra — ohtru. Abi bij labi. Skohlas komisija buhtu ar abeem bijuſi meerā. Wispehdigi weens no kandidateem pats atteizahs un nu pagasti iſwehleja pawifam zitu. Skuijas ēgu, kas lihds ſchim bij Sentene bijis par ſkohlotaju un ehr-gelneku. Nu, kā rāhdahs, buhs meers mahjās. Lai Deeweſ palihds jaunajam ſkohlotajam jaunu, plaschā darba-lauļā! — 8. Oktoberi pehz veigtas deewakalpoſchanas Baufkas zeen. mahzitajs Seilera ēgs eefwehltja jauno skohlas-namu. Eefwehltſchanas jauko runu zeen. mahzitajs dibinaja uſ apustula Pahwila wahrdeem, rakſiteem Korin-teefcheem (1 Korint. 3, 11.—15.), un paſklubinaja jauno ſkohlotaju. pats fewi, pagasta-waldeſ un behrnu wezakus — behrnu audſinaſchanu un mahzischanu dibinah t o weenigo grunti, kas ir Jefus Kristus. Lai wiſi gahdatu, ka ſchinī namā tiltu uſtaifhts ſelts, ūdrabs un dahrgi akmenti, bet ne kohfs, ſeens un ūlmi. Lai iſ ſchi ſkohlas-nama iſeetu behrni ne ween ar veevilditahm galwahm, bet ari ar vee-

pilditahm firdihm. Lai tee schè ne ween mahzitohs laizigas sinatnibas, kas ari derigas, bet ihpaschi deewabihjashanu; tad behrnu wenzaki svehtischoht to stundinu, kur fawus behrnu schein skohlà nedewuschi.

Zeen. runatajs ari pateizahs pagasta-waldehm, wifeem pagasteem un skohlas preefchnekeem, kas wiñ pee schi skohlas-nama ustaischhanas publejuschees. Beidscht wehl tapa peeminehts, ka Bauskas draudssei wajadsetu — ja wiñ pagasti nu buhs few skohlas-namus us-taifijuschi — gahdah, ka ta teek pati pee fawa Deewa-nama. Zeen. mahzitaja sinashanà jau esohf preefch jaunahs Latweeschu basnizas buhwes 6 tubkst. 500 rublu. Ja tikai gribam, waram dauds fo eespeht. Beidscht wehl Bauskas Latweeschu dseedataji dseedaja us balsihm 23. Dahw. ds., un ta tas jaunkais brihtischi beidsahs. Jau-najà skohlà jau wairak fà simts behrnu peerakstti. J. R.

Breefsch ew. Bihbeles beedribas fanehma:

No Semites draudsces 3 rubl. 46 kap.; no Kandawas dr. 30 rubl.; no Bahatas dr. 11 rubl.; no Kalnamuischas dr. 3 rubl.; no Bezumuischas dr. 7 rubl.; no Lestenes dr. 7 rubl.; no Zelmeneeku dr. 3 rubl. 56^{1/2} kap.; no Dignajas dr. 4 rubl. 25 kap.; no Birses reform. dr. 3 rubl., — kohpà 27 rubl. 72^{1/2} kap.

Direktors: C. von Fircs.

Breefsch valihdsibas-lahdes fanehma:

No Salgales draudsces 30 rubl. 64 kap.; no Talsu dr. 26 rubl.; no Dalbas dr. 8 rubl.; no Bezumuischas dr. 10 rubl.; no Klih-wesmuishas dr. 5 rubl.; no Tukuma Wahzu dr. par 1880. g. 20 rubl., — kohpà 99 rubl. 64 kap. Direktors: C. von Fircs.

Breefsch misiones fanehma:

No Tukuma Latv. draudsces 25 rubl.; no Wentspils dr. 20 rubl.; no Kabilas dr., plaujamòs svehifikòs, 14 rubl. 72 kap.

R. Raeder.

M i s i o n e s l a p a.

Ewangeliskà bihbeles-beedriba Kreewu-semè.

2. Pehter. 1, 19.: Mums ir jo stipris praweefchu wahrdas, un juhs dareet labi, to wehrà nemdam, it fà svezi, kas spihd tumschà weetà, teekams deena aust un rihta-swaigus uslez juhju firdis.

Pee eekshigahs misiones darba peekriht ari bihbeles-beedribas darbs, kas par to gahdà, ka bihbeles par lehtako zenu teek apghadatas un iislaistas starp wiñalm pasaules tautahm. Ewangeliskà bihbeles-beedriba Kreewu-semè schai gadà 14. Merzà svehtija fawas selta-kahjas. Latweeschu Ewangelijuma draudsces lohzelkleem, kas zaur schihs beedribas puhsineem ari dauds laba bauhjuschi, tizu, ka patiks, kad wineem schinis rindinàs pañuegs par schi bihbeles-beedribus, fà wina zehlusees un fo wina iñgahjuschi 50 gadòs pastrah-dajusi.

Muhfu Ewangeliskà bihbeles-beedriba naw wiñ ta pirmakà, kas zehlusees Kreewu-semè; preefch winas jau pastahweja no 1812. gada: „Pehterburgas bihbeles-beedriba“. Winas eefahlums bij schis: „Brieteschu- un ahrlimes bihbeles-beedriba“, zehlusees 1802. gadà Vondone, issuhjtija fawus strahdneekus pa wiñalm kristitahm semehm, wiñus laudis mohdinah, lai rohku leek flakt pee ta darba. Weens no scheem, ruhpigais Patersons, nahza aridson us Pehterburgu, pehz zil-welu dohmahm gan nepeenemigà laikà, jo winsch atnahza Pehterburgà tai laikà, kad Napoleons tas Pirmais ar fawem kara-spehkeem Kreewu-semè eelausees gabja pret Maskawu. Bet Deewa dohmas naw zil-wela dohmas. Patersonam isdewahs Keisara Aleksandera ta Pirmà prahtu us to greest, ka winam patika atwehleht ari Kreewu-semè dibinahkt bihbeles-beedribu. 6. Dezemberi 1812. gadà, — tai pañchà deenà, kad Napoleons, fawa kara-spehka sadragatahs drupas pametis Wilnà, dewahs us behgjhanu un Aleksanders taifijahs no Pehterburgas tam ba hrgam enaidneekam pakal dñshrees. — Aleksanders patkstija fawu Keisa ra wahrdi: „tam fà buhs notikt“ apaksh Pehterburgas bihbeles-beedribas statuteem. Nekad nekahda bihbeles-beedriba

Zeen. Neandera mahzitajam.

kas aïsgahja no Valles us Salgali.

Nu Tu, mihlais, wezais gania. —

Esi no mums atschikhrees.

Mehs Tew garà rohkas fneedsam. —

Tewi firdi apkampjam.

Iebchhu ari no mums schikhrees,

Garà tomehrt pee mums es. —

Sawà starpà peeminesim,

Sawàs firdis eeslehgsim.

Ehregeles ar fkanahm halsihm,

Tohnis, kas us debefs rahd,

Peemina mums pasiks dahrga,

Lihds pat muhscha wakaram.

Daschu pasuduschtu dehlu

Lehwam namâ pahriedis;

Issalkushus behdu-laudis

Meelojs, preekà stahdijis.

Araitnes un bahrenischus,

Skumigus un raudoschus

Jesus wahrdà meerinajis!

Jesus pehdàs wadijis. —

Sanem pateizibas wahrdus

No mums skumjeem, behdigeem!

Deews lai Tewim atmaksatu

Behrnu-behrnu dsumumà!

Deews lai svehti selta graudus,

Ko Salgalà issehfi,

Ka tee nestu dñshwus auglus

Debefs-Tchwa walstibai.

Mihlestibâ dñshwojuschi,

Mihlestibâ schlikrujchees;

Mihlestibâ eemantof

Gohda krohni — debefis.

C. E.—se.

naw til dedsigi fahku strahdaht, fà Pehterburgas bihbeles-beedriba. No tahm breefningahm uguns-leefmahm, kas Maskawu bij pelnos metuchas, zehlahs dñrkstelite un eededsinaja Pehterburga uguni, kam bij jaipihd zaur wiñu Kreewu-semi. Ta sveze fahla spihdeht tumschà weetà. Ahtrumà bihbeles-beedribas wehstnefchi zaurstaiga ja wiñas Kreewu-semes malas, no Baltahs lihds Melnai juhrai, no Baltijas juhras kraesteem lihds Lenas upes ledus kraesteem un Riahtas tirgeom, faw Kreewi ar Rihnefcheem prezj mihi, lihds Rertschinflas kalna-razejeem un Astrachanas kuptscheem; wiñas lausku kahrtas, no seemaspils lihds semakai buhdinai, mohdinajahs garà, rohku peelikt pee ta svehtà darba. Bet tas darbs, kas til jaukt fahzees, tilpat ahtri nobedsahs, it fà nałts-falna pawasarà breeduschtus pumpurus nopluzina. 1824. gadà firsta Galizina weetà, kas lihds schim ar ruhpigu firdi to darbu bij wadijis, Pehterburgas metropolis Serawins tapa eezelts par bihbeles-beedribas presidentu; 12. Aprils 1826. gadà tapa pahlehts, ka wifeem beedribas darbeem ja-apstahjabs. Wiñi beedribas lohzeiki bij fà fatrekti, kamehr parahdijahs, ka Keisars nebij gribejis ari Ewangelijuma tizigeem to darbu pawifam aiselegt. Us wiñu luhschanu apaksh deewabihjigà firsta Kahrta Lieven preefchfahdeschanas komiteja tapa eezelta, kas no 1827.—1831. g. fastahdija jaunas statutes preefch „Ewangeliskahs bihbeles-beedribas“. Schihs statutes 14. Merzà 1831. g. Wisaugstaki tapa apstiprinatas.

Pehz schim statutem Ewangeliskai bihbeles-beedribai Pehterburga ir galwas-komiteja, kurai par preefchfahdetajeem bijuschi lihds schim: pirmais firsts Kahrta Lieven, no 1831.—1845. g.; ohtris barons Georg von Meyendorf, no 1845.—1878. g., un treschais Gregors von Helmersen, no 1878. g. lihds schodeen; un tagad 16 dalas-komitejas: 1) Rihgå no 1827. g.; 2) Kursemè no 1827. g.; 3) Igaunu-semè no 1827. g.; 4) Arensburga, Sahmu falà, no 1827. g.; 5) Molotschnà, Kreewu-semes deenas-widù, no 1827. g.; 6) Tehrpata no 1832. g.; 7) Maskawà no 1832. g.; 8) schihs pus Wolgas no 1837. g.; 9) Narwà no 1839. g.; 10) Hochstadté,

Kreewu-semes deenaš-widū, no 1845. g.; 11) Odesā no 1845. g.; 12) Pehterburgā no 1846. g.; 13) Čarkowā no 1846. g.; 14) Baratajewā no 1854. g.; 15) Befarabijā no 1868. g.; 16) Win-pus Wolgas no 1869. g., ar leelu pulku palihga-komitejahn ihpačhās kīspēhleš.

— Pehz statutehm galwas-komitejas usdewums ir, par to gahdah, ka bishbele teek isslaista starp wiſeem Ewangelijuma tizigeom Kreewu walſti. 39 tuhft. 495 grahmataſ, ir bishbeles un jaunahs deribaſ, farakſtitas 11 walodās (Wahzu-, Pinu-, Rehwales- Igaunu-, Tehrpatas- Igaunu-, Latweefchu-, Latiniskā-, Angleefchu-, Holandeefchu-, Dahnu-, Sweedru- un Frantschu walodās), kas bij atlikufchahs tahm datas-komitejahm pehz 1826. gada, winai tapa nodohtas. Tais iſ- gahjufchōs 50 gadōs wina isdalijū ſi 945 tuhft. 831 grahmatu. Taſs grahmataſ wina nem no Kaufteina bishbeles-beedribas Wahzſemē; bet preefch Igauneem un Latweefcheem bishbeles paſchaj ja-apgahdā, jo ſchais walodās Wahzſemes beedribai naw nekahdas grahmataſ. Breelfch ſchihm walodahm taſs plahtes no Briteefchu bishbeles-beedribas Kreewu bishbeles-beedribai tika dahwinatas nezik ilgi preefch winas iſniuzinachanas, un Ewangeliskai bishbeles-beedribai, kad ſchi tapa eezelta, atdohtas; bet kad winas jau bij ar laiku ditti nodilufchahs, tad winas bij jaſakauſe un jaunas plahtes ja-isleij; turklaht ari ta waloda preefch ſchihm plahtihm no jauna tika pahrlabota. No fawadibinaschanas laika lihds ſchim galwas-komiteja ir iſlaiduſi 12 pahrlatus par faweem darbeem, noturejuſi weenu reiſi bishbeles-swehlfkus Pehterburgā 1862. gadā, un 18. Junijs 1872. g. fawam preſiden- tam Meyendorfam, kad ſchis 25 gadus ſcho amatu bij kohpis, par gohda-dahwanu paſneedſa ſwehko luhgfchanu, farakſtitu 108 Kreewu walſts tautu un eedſhwotaju walodās. Kapitals, kas Ewangeliskai bishbeles-beedribai peeder un no winas galwas-komitejas teek waldihts, no pahrodohtahm grahmatahm un beedru dahwanahm ſakrahts, tagad pastahw 31 tuhft. 442 rubloſ un 84 kapeikloſ.

Dalas-komitejas usdewums ir, bihbeles isdalikt un dahwanas falasibit; to naudu, kas winahm atleek pahrafi, winas eesuhta galwas-komitejai, lai fchi atkal lehtaki tahs bihbeles waretu atlaist. Bet tahs valihga-komitejas tur winahm eet pee rohkas. Winas notura weetahm, ihpaschi Widsemē, bihbeles-fwehtkus, us kureem fanahk no zeeminu draudsehm Deewa wahrdū mihiotaji, kohpā prezatees par bihbeles isplatischanas darbu, un ari stiprinatees us to darbu, wehtā nemdamī to, ka mums ir stipris praweeschū wahrdū, kas spīhd kā fweze tumfchā weetā.

Bapreetsch Ewangeliska bihbeles-beedriba Kreewu-semē strahdaja weena pati, pehzak no ta laika, tad Keisars Alekanders tas Ohbris usnemha fawu waldischhanu, winač zitas bihbeles-beedribas zehlahs par lkhdsstrahdneezehm. Pirmā bij: Kreewu bihbeles-beedriba. Tuhlit pehz tam, ka Keisars Alekanders II. wifahm sawahm tautahm fapludinaja brihwesibū, 1863. gadā, septīni wiħri, peeminedami to wahrdū Jahn. 8, 36.: „ja nu tas dehls juhs atfwabinahs, tad juhs teescham buhfeet swabadi“, fabeedrojahs. Deewa wahrdeem to zetu saatishit pee Kreewu tautas; weens no wineem bij Kreewu basnizas, diwi Lutera basnizas, trihs Reformatu basnizas, weens Hernhuteschhu brahku-draudsēs lohzeķli, bet wiſi weenprahsti garā, kā ta weeniga labā gana ganama-pulka lohzeķli. Seshi gadus tee fawu darbu strahdajuschi klusumā; fħai briħdi isdalijuschi 85 tuhlf. 580 svehtas grahmata. Bet pehz 3 gadeem wini dohmaja melleħt waldibas apstiprinachanu fawweem darbeem. Bet fchi apstiprinachana kawejahs aktal trihs għadus; wiſeem weħl bij peeminā pirmejais Kreewu bihbeles-beedribas aħtrais għaliex. Bet kad pats metropolis teem bihbeles strahdnekkem laipnigi pafludinaja fawu svehtischanu, tad taħs fħaubigahs doħmas mitejahs un ta apstiprinachana nonahza 1869. gadā. No ta laika pa 11 gadeem Kreewu bihbeles-beedriba ir-isdalijus 526 tuhlf. 431 graħmatu, — puſi no tam, koo muħsu bihbeles-beedriba isdalijus ja 50 gadeem; turflaħt winač pee ta darba iſteħrejus 89 tuhlf. 252 rubi, un uſtura 8 kolportex, no kureem diwi iħpa fashi preħnejch Sibirijs. Gan ja-aplezzina, ka „Kreewu bihbeles-beedribas“ darba-lauks ir-25 reis leelaks nekk Ewangeliskahs bihbeles-beedribas, un ka wina pañneed sa Deewa wahrdus tautahm, kas l-kħds fħim no Deewa wahrdha mas koo finnajha un nu ar to fahkuschahs eepaqiħtees, pehz tam bij kohfi kahrigas; turprettim muħsu draudsēs, starp kuraħm strahdà Ewangeliskahs bihbeles-

beedriba, reti rohnahs kahds nams, kur bihbeles truhkf. Tomehr jaspreech vehz pateefibas, fa schi beedriba lohti strahdajusi.

Dhtra ir „Briteeschu un ahrsemes bihbeles-beedriba“; wina netur ween bihbeles-grahmatus krahjumus, kue ifkatris, kam waijaga, war dabuht bihbeli pirk, bet issuhta fawus kolporterus, kas wijsas malas zaur staigadami — peesneeds fawu dahrgo mantu wifahm mahjahm. Tapebz wina ari no 1876.—79. g., pa tschetri gadeem, ir isdalijusi 1 milj. 417 tuhft. 332 grahmatas, prohti 4 reis tik dauds ka muhsu bihbeles-beedriba pa 50 gadeem. Wina ganne, ka muhsu bihbeles-beedriba, pee Ewangelistskabs basnizas ween, bet ari starp Kreewu basnizas lohzelkeem strahda, bet kad tikai usluhko to grahmatuskaitlu, ko isdalijusi tais walodas ween, ko runa tik Ewangelijuma draudses lohzelki, prohti 222 tuhft. 658 grahmatas, tad redsam, ka wina pa 4 gadeem zetorto dafu no tam isdalijusi, ko muhsu beedriba pa 50 gadeem. Trescha ir Amerikaneeschu bihbeles-beedriba. Schi beedriba, no Kristus un wina wahrda mihlestibas dsjhta, vahr plato Atlantiskas juhru braukusi, fawu kahju spehrus us muhsu juhrmalahm, ne tahtu no Igaunu-semes, no kuras pehdejods gadobs daschfahrt fazichts, ka bihbeles-grahmata atroh-nahs ifkatra mahja un tapebz ar bihbelu isdalishanu sahk eet ganfchaki, — Sahmu-sala, un tur fawus kolporterus suhtidama pa wifahm sahdschahm un mahjahm, no 1876.—1879. g. isdalijusi 40 tuhft. 802 grahmatas. Turklaht wina ar fawahm dahwanahm Kreewu bihbeles-beedribi rohku stiprinajusi, kolporterus issuhticht par plato Sibiriju.

No fcho jaunako bishbeles-beedribu ruhpigahs un felmigahs darboschanahs muhsu wezakajai bishbeles-beedribai buhtu janemahs mahziba, lai nepaleek winahm pakala, bet waretu winahm lishfs tezeht. Gan waretu fagiht, kad tikai Deewa walstiba teek wairota zaur bishbeles isplatischanu, tad weena alga, waj fchi waj wina beedribi to dara. Bet tas ja-atbild, ka pee Deewa walstibas kohpschanas tik leels darbs, ka ne ween weenai, bet ari wifahm beedribahm tur darba nepeetrushft un ka neweenam kreetnam darbineelam nepecklahjahs atpakaflatitees, jeb fawu poehdu aprakt semè, bet rohku pee arklia lift un ar fawu poehdu auglus dñht, lai waretu fawa Kunga preekschà pastahweht un atbildeht. Kad ir taisniba, ka muhsu Ewanglijuma draudsés wairs naw truhkums pee bishbelehm, lai tad muhsu bishbeles-beedribi apgahdà fewim ativehleschanu, tapat ka tahs jaunakahs bishbeles-beedribas, Deewa wahrdi ari peedahwaht zitu basnizu un draudshu lohzelkeem. Kreewu-semè wehl netruhft tahdu tautu, kuru walodâs wehl bishbele nerohnahs. Ohtrâ fahrtâ, kad pateefi muhsu Baltijas draudsés un ari Kreewu-semes pilsehtu draudsés wairs netruhft bishbelu un ja fahdahm wehl truhktu, to weegli war dabuht zaur fawu mahzitaju apgahdaschanu, un mums tapehz ihpaschu kolportexu newaijag, tad tomehr jaleek wehrâ, ka Kreewu-semè us laukeem dñshwo ifsliduschi dauids muhsu tizibas lohzelku, kas pa finitu werstehm no fahrtakahs basnizas nohst — bes Deewa wahrdeem paleek sweschineeki fawai tizibai. Kad pee tahdeem, kas ka weentuki dñshwo starp sweschas tizibas lohzelkeem, muhsu bishbeles-beedribi issuhittu kolporterus ar bishbelehm, kur mahzitaji reti tik war peektapt, tad wina dauids waretu palihdscht, ka fchë weentuki atkalaptu garâ mohdinati un eelsch fawas tizibas ustaisiti un stiprinati. Buhtu wajadfigs pee tam, ka tee kolporteri aptu islasiti no tahdeem wihereem, kas stipri stahw us skaidras Ewanglijuma tizibas pamateem; tad tee ari waretu to aiskaweht, ka no sweschahm draudsehm issuhittu kolporteri winus garâ nefajauz un wehl wairak ne-atgreesch no winu draudsés tizibas un peegreesch pee fawas tizibas. Tad tee pateefi stiprinatu tohs wahiobs un schaubiaobs.

Tahdus un wehl zitus labus padohmus dohd Ewangeliskai bih-beles-heedribai winas direktors, Daltona mahzitais, kas us winas 50-gadu fwehtkeem farakstijis grahmatimu, no luxas fchihs finas fmehlu-fchi. Bet mehs, mihlee tizibas-beedri, gribam wisi peepalihdseht, kas stiprais praweefcha wahrods, kas mums ir, spihd fa fweze ari teem, kas wehl tumfchä weetä. Amen.